

VĚDA A TECHNIKA PRO ŽIVOT



LISTOPAD 2025 | ČÍSLO 58

ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ ČESKÝ SVAZ VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ z.s.



OBSAH

CO NOVÉHO V ČESKÉM SVAZU VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

Evropské certifikáty profesní kvalifikace	01
Doc. Daniel Hanus zvolen do Výkonného výboru Světové federace inženýrských organizací (WFEO)	02
Zvolení zástupce ČSVTS do nejvyššího výkonného orgánu WFEO potvrzuje vysokou prestiž	04
Besedy při číši vína – rok 2025 ve znamení inspirativních setkání	05
Podpora úspěšných studentů – mladí lidé, kteří inspirují	09
Česká delegace úspěšná na mezinárodní soutěži CASTIC 2025 v Číně	13
Konference o vědě a technice na Slovensku a předání Plaket za rozvoj spolupráce	16

NOVINKY ČLENŮ SVAZU

Od norem k praxi: Jak technické vzdělávání formuje budoucí profesionály	18
IČMSA trvale v akci	19
19. ročník Chemie a dalších přírodních věd na Slezskoostavském hradě	20
AI pro začátečníky a online bezpečnost 15. a 22. září 2025	22
Mosty komunikace 11. října 2025	23
Nástrahy a pasti internetu	24
Vzdělávací aktivity Společnosti tisku	25
Symposium CzechFoodChem 2025	26
Konference MAZIVA A PALIVA 2025: Setkání odborníků v srdci Moravského krasu	27
Česká elektrotechnická společnost z. s.	29
Konferencia WPP PA 2025, aká bola?	30
ICUP 2025 – 11. ročník mezinárodní konference o škůdcích ve městech	32
Mistrovství světa v orbě	34
ČENES	36
Vzpomínka na Ing. Václava Javorského	37
BRANDING v éře AI	38

NOVINKY Z DOMŮ TECHNIKY

Dům techniky České Budějovice, spol. s r.o.	40
DTO CZ, s.r.o. (dříve Dům techniky Ostrava)	41
Dům techniky Pardubice spol. s r.o.	45
Dům techniky Plzeň spol. s r.o.	46

KALEIDOSKOP INFORMACÍ A ZAJÍMAVOSTÍ

Výročí založení známého objektu České republiky a jeho zařazení na seznam UNESCO	49
--	----

EVROPSKÉ CERTIFIKÁTY PROFESNÍ KVALIFIKACE

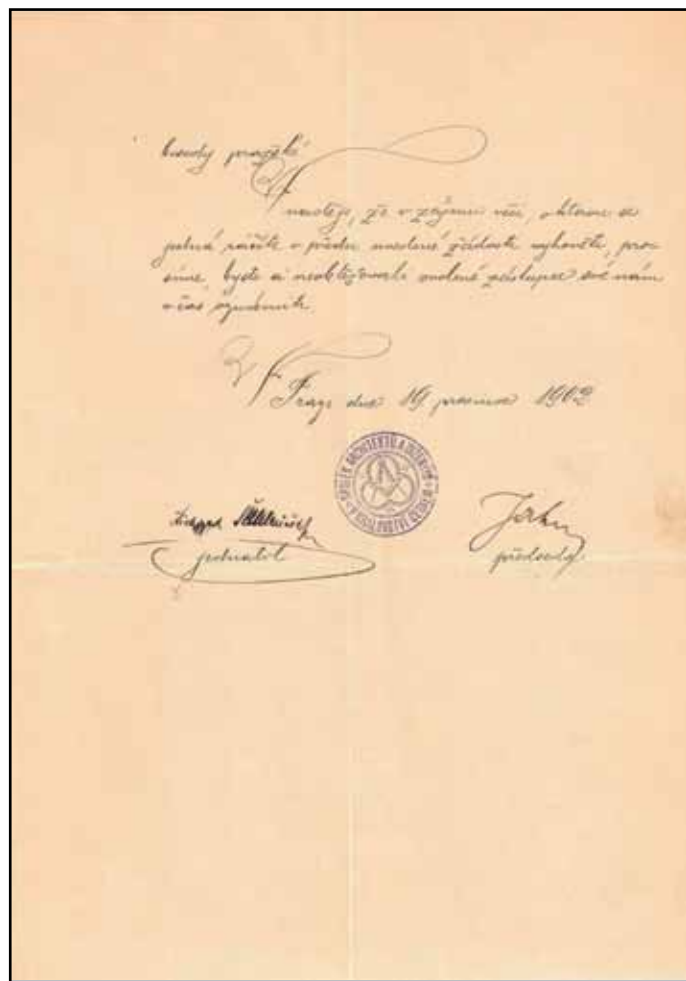
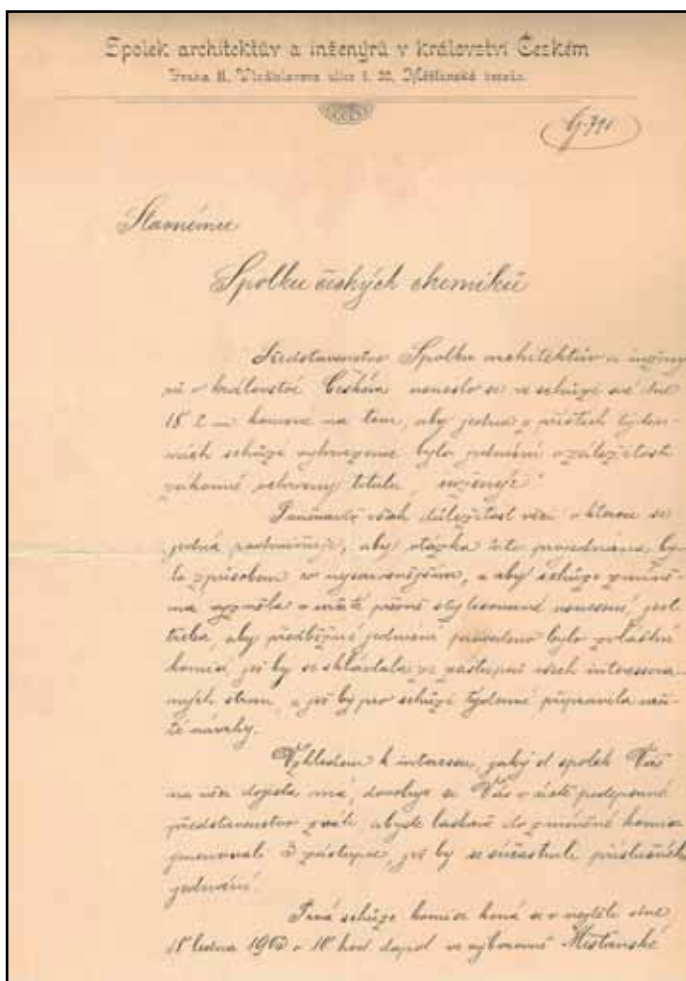


Koncem druhé poloviny devadesátých let minulého století začala být zřejmá nutnost harmonizace vzdělávání v Evropě tak, aby bylo možno zlepšit mobilitu studentů a zaměstnanců vysokých škol, zvýšit jejich mezinárodní konkurenceschopnost a zajistit vysokou a konzistentní úroveň kvality evropského vysokoškolského vzdělávání. Proto se

v roce 1999 sešli zástupci 49 evropských zemí dohodli se na tzv. Boloňské deklaraci (Boloňském procesu), což byla mezivládní iniciativa, jejímž cílem bylo vytvořit Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (EHEA), a tím mj. dopomoci tomu, že se kvalifikace v oblasti vysokoškolského vzdělávání stanou srovnatelnějšími a kompatibilnějšími v celé Evropě. Jádrem procesu bylo postupné sjednocení

struktury VŠ studia prostřednictvím reformy, jako je zavedení třístupňové struktury studia (stupeň bakalářský, magisterský, doktorský) a Evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS). V celé Evropě se tak měla harmonicky zlepšovat kvalita výsledků studia a mezinárodní uznávání VŠ vzdělání (certifikátů, diplomů), a tím mj. i zaměstnatelnost absolventů jeho všech tří stupňů.

Již před tím byla 21. prosince 1988 vydána Směrnice Rady 89/48/EHS o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy. Vzhledem k tomu, že pro povolání, pro jejichž výkon nestanovila EU minimální úroveň kvalifikace (tj. mimo tzv. regulované odborné činnosti, kde byly požadavky většinou definovány), si členské státy vyhradily možnost stanovit takovou úroveň, která by zaručovala kvalitu služeb poskytovaných na jejich území. Navíc bylo stanoveno, že



K tématu zákonná ochrana titulu „inženýr“ z roku 1903

každý hostitelský členský stát musí vzít v úvahu kvalifikace získané v jiném členském státě a musí určit, zda tyto kvalifikace odpovídají kvalifikacím, které vyžaduje.

V návaznosti na to byly v řadě profesí či odborností již na začátku 90. let dvacátého století vytvořeny seznamy požadavků na získání evropského profesního certifikátu, podobnému tomu, který byl již předtím běžný ve Velké Británii, Irsku, Spojených státech a Commonwealthu, kde status certifikovaného odborníka (chartered specialist) byl a je považován za obecnou známku odborné způsobilosti (mj. vzdělání a praxe) a udělují jej především certifikované profesní organizace a učené společnosti. Vznikly tak certifikáty, jako např. Evropský inženýr (EurIng), udělováný FEANI (nyní EE), Evropský chemik (EurChem), udělováný ECCC (posléze FECS a nyní EuChemS), Evropský geolog (EurGeol), udělováný Evropskou federací geologů, Evropský fyzik (EurPhys), udělováný Evropskou fyzikální společností, Evropský profesionální biolog, (EurProBiol) udělováný ECBA, Asociací evropských biologů zemí EU, aj.

Všechny certifikáty profesní kvalifikace „Evropský profesionál“ se opíraly o „pouvoir“ certifikátu EurChem daný odpovědí pana Monta jménem EK z 27. ledna 1997 na dotaz pana Michaela Eliota (P-4107/06 ze dne 10. ledna 1997), která uznala certifikát registrovaného chemika (EurChem) vydaný ECCC a požádala o výjimku z požadavků článku 4/89/48/EHS6-10 o prominutí jinak požadované praxe ve státě EU, ve kterém chtěl pracovat. EK dále doporučila vytvoření profesního kvalifikačního systému na evropské úrovni jako modelu pro profesní skupiny v technickém a vědeckém sektoru, jako byli che-

mici a fyzici, srovnatelného s certifikátem EurIng vydávaným FEANI. Systém nicméně vyžadoval, aby byla nejprve posouzena kvalita VŠ v každém odborném okruhu tak, aby absolvování požadovaného VŠ stupně na škole zapsané do „kvalifikačního seznamu“ dávalo smysluplný základ pro získání individuálního certifikátu.

Některé evropské certifikáty přežily dodnes, některé se rozvíjejí a některé upadly v zapomnění na smetišti dějin a nové vznikly, stejně jako systémy hodnocení a mezinárodní „akreditace“ vysokých škol a jejich součástí.

Nás může těšit, že náš Svaz je součástí asociace Engineers Europe (EE, dříve FEANI), jehož certifikát EurIng používají desítky tisíc inženýrů, a že Český národní výbor EE projednává žádosti odborníků z ČR o udělení certifikátu EurIng, o který je i v našich zeměpisných šířkách stále zájem.

Pavel Drašar

předseda ČSVTS

Autor je od roku 1997 členem (a od roku 2010 předseda) výboru udělujícího titul EurChem

DOC. DANIEL HANUS ZVOLEN DO VÝKONNÉHO VÝBORU SVĚTOVÉ FEDERACE INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ (WFEO)

Čestný předseda ČSVTS doc. Ing. Daniel Hanus, CSc. se ve dnech 12. až 17. 10. 2025 zúčastnil jako zástupce Českého svazu vědeckotechnických společností z.s. Globálního inženýrského kongresu a Valného shromáždění Světové federace inženýrských organizací WFEO, který se konal v Šanghaji. Současně kandidoval jako zástupce ČSVTS za Českou republiku do pozice Národního člena Výkonného výboru WFEO. Do uvolněných 6 pozic Národních členů Výkonného výboru WFEO kandidovalo celkem 12 uchazečů:

Ong Ching Loon – Malajsie

Fernando De Almeida Santos – Portugalsko

Heru Dewanto – Indonésie

Jim Hall – Velká Británie

Daniel Hanus - Česká republika

Ahad Janahmadov – Ázerbájdžán

Alexandre Kounitzky – Švýcarsko

Gustave Nzeng – Konžská demokratická republika

Yonas Ayalew Tessema – Etiopie

Marcos Vinicio Vargas – Kostarika
Nick Zygouris – Řecko



Zvolení členové Executive Council WFEO, doc. Daniel Hanus, první zleva

V tajné volbě byli zvoleni v pořadí od nejvyššího počtu odevzdaných hlasů

1. Fernando De Almeida Santos – Portugalsko
2. Daniel Hanus – Česká republika
3. Yonas Ayalew Tessema – Etiopie
4. Marcos Vinicio Vargas – Kostarika
5. Nick Zygouris – Řecko
6. Heru Dewanto – Indonésie

Dosažení druhého nejvyššího mandátu kandidáta ČSVTS je výrazem mimořádného ocenění přínosu ČSVTS pro aktivity světové inženýrské federace WFEO. Potvrdilo vysokou odbornou, profesní a společenskou kvalitu doc. Daniela Hanuse a zejména ocenilo jeho velmi úspěš-

nou práci v pozici předsedy Světového inženýrského konventu WEC 2023, konaného v říjnu 2023 v Praze. Při setkáních s přítomnými účastníky Valného shromáždění WFEO konaného v Praze v roce 2023, byla velmi kladně hodnocena realizace konání jak kongresu WEC 2023, tak i Valného shromáždění WFEO, které bylo součástí této světové akce, a to jak po stránce odborné a organizační, tak i po stránce společenské, s důrazem na přátelskou atmosféru, kterou zástupci Svazu a partnerů vytvořili.

Ve zprávě prezidenta WFEO, pana Mustafy Shehu o činnosti WFEO bylo konstatováno, že původní schválený hostitel příštího konventu WEC 2027 Valným shromážděním v Praze, a to Inženýrská komora kanadské provincie Quebec, se vzdal hostování konventu. Výkonný výbor proto urychleně získal náhradního kandidáta, kterým je



doc. Daniel Hanus, první zprava, předává „trofej“ WEC zástupcům pořadatele WEC 2027



„Trofej“ Světového inženýrského konventu WEC



doc. Daniel Hanus, druhý zprava, a zástupci Society of Engineers, UAE

Society of Engineers, United Arab Emirates. Po prezentaci nabídky konání konventu v Dubaji, spojené s videem, byla nabídka Valným shromážděním WFEO jednomyslně schválena.

Vzhledem k tomu, že součástí slavnostního vyhlášení následujícího hostitele konventu je předání „štafeto-vého kolíku“, trofeje WEC, na kterém jsou vyobrazena loga všech minulých hostitelských organizací, bylo nutné získat zpět tuto trofej od kanadského hostitele, která byla doručena do kanceláře WFEO v Paříži a přivezena do Šanghaje. Pan Hanus byl proto požádán, aby jako předseda WEC 2023 předal znovu „štafetu“ zástupcům

Society of Engineers, United Arab Emirates. Tato událost výrazně přispěla ke zvýšení prestiže ČSVTS.

Srdečně blahopřejeme doc. Ing. Danielu Hanusovi, CSc., EUR ING k jeho úspěchu!

-red-

ZVOLENÍ ZÁSTUPCE ČSVTS DO NEJVYŠŠÍHO VÝKONNÉHO ORGÁNU WFEO POTVRZUJE VYSOKOU PRESTIŽ

Od počátku novodobé historie se Český svaz vědeckotechnických společností profiluje jako asociace špičkových vědeckých, profesních a inženýrských spolků sdružujících odborníky ze širokého spektra oborů neživé a živé přírody s významnými mezinárodními aktivitami, které přispívají k vysokému uznání české vědy a techniky v mezinárodním měřítku.

Chtěl bych v souvislosti s bezprecedentní událostí, kterou je zvolení zástupce ČSVTS do WFEO Executive Council uvést celou řadu významných aktivit, které přispívají k vysoké odborné prestiži Svazu a jeho spolků v mezinárodním měřítku a také k uznání na domácí scéně.

Chtěl bych na tomto místě připomenout, že se v přechodném svobodném období roku 1968 stal ČSVTS zakládající organizací Světové federace inženýrských organizací WFEO, založené 4. března 1968 jako součást UNESCO, se sídlem v Paříži.

Bezprostředně po založení nového Českého svazu vědeckotechnických společností jakožto právního nástupce Československé vědeckotechnické společnosti ČSVTS v roce 1990 usiloval Svaz o širší zapojení do mezinárodní spolupráce, zejména v Evropě, které bylo korunováno úspěchem přijetím Svazu do Evropské federace inženýrských asociací FEANI, nyní Engineers Europe, v roce 1995. To umožnilo zajistit naprostou kvalitativní mezinárodní kompatibilitu českých technických univerzit a pří-

slušných studijních programů včetně udělovaných titulů „Inženýr“, která přispěla v počátečním porevolučním období k širšímu zapojení univerzit do mezinárodní spolupráce. Zvyšující se odborná prestiž Svazu na domácí úrovni přispěla také k získání grantu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „INGO“ na podporu mezinárodní spolupráce spolků Svazu. V té době jsem také jako předseda Svazu byl na dvě funkční období (celkem 6 let) zvolen do výkonného výboru FEANI jako reprezentant České republiky.

Pokračující spolupráce řady našich kolegyň a kolegů v rámci členství v odborných komisích WFEO a všeobecné uznání našeho přínosu, umožnily získat v mezinárodní soutěži nabídek na pořádání Světového inženýrského konventu kladný výsledek hlasování Valného shromáždění WFEO konaného v Kyotu v Japonsku, v roce 2015. Chtěl bych v této souvislosti poděkovat řadě kolegyň a kolegů, kteří byli zapojeni do přípravy této vrcholné události, která vyvrcholila v roce 2023 organizací Světového inženýrského konventu WEC 2023 a vědeckého kongresu uspořádaném v Pražském kongresovém centru a s ním spojeného Valného shromáždění WFEO, které probíhalo v našich prostorách na Novotného lávce. Vysoce úspěšné akce se zúčastnilo téměř 1800 účastníků a delegátů WFEO z 83 zemí všech kontinentů. Odbornou a společenskou úrovní se pražský konvent zařadil mezi nejlépe hodnocené akce WFEO tohoto typu, pořádané každé 4 roky a označované jako inženýrská olympiáda.



doc. Ing. Daniel Hanus, CSc.

Naše spolupráce v rámci Světové federace inženýrských organizací vyvrcholila 17. října 2025 na Valném shromáždění WFEO konaném v Šanghaji mým zvolením do nejvyššího výkonného orgánu, kterým je Executive Council WFEO.

Chtěl bych moc poděkovat Svazu a všem kolegyním a kolegům, kteří přispěli k vynikající mezinárodní spolupráci a umožnili Svazu dosáhnout tak významného mezinárodního postavení.

Daniel Hanus
čestný předseda ČSVTS

BESEDY PŘI ČÍŠI VÍNA – ROK 2025 VE ZNAMENÍ INSPIRATIVNÍCH SETKÁNÍ

Český svaz vědeckotechnických společností z.s. i v roce 2025 pokračuje v úspěšné tradici cyklu „Besed při číši vína“, který vytváří prostor pro setkávání členů spolků Svazu, odborné veřejnosti i hostů z různých oblastí vědy a techniky. Komorní podoba těchto podvečerních setkání umožňuje přiblížit svět vědy a techniky formou neformálních besed s významnými osobnostmi. Každá akce je zároveň příležitostí společně diskutovat o aktuálních trendech výzkumu a technologie.

Magické byliny a duše chemika

Na prvním letošním setkání 19. června byl hostem **prof. RNDr. Pavel Drašar, DSc.**, předseda ČSVTS, který téma svého povídání nazval „Magické byliny a duše chemika“. Všude kolem nás slyšíme, jak je chemie škodlivá – a často oprávněně. Profesor Drašar však ukázal



i její druhou, „přirozenou“ tvář. Chemické látky obsažené v přírodě provázejí lidstvo po tisíce let, pomáhají léčit i podporovat zdraví prostřednictvím přírodních látek v léčivých rostlinách. Přednáška a následující neutichající diskuse nabídla pozitivní pohled na chemii jako prostředek k pochopení světa kolem nás a harmonii mezi člověkem a přírodou. Na besedě se také ochutnával chryzantémový čaj - nápoj z „květu podzimního slunce“.

Jak jsme se totiž od prof. Drašara dozvěděli:

Chryzantéma

- v Asii se konzumuje po tisíce let,
- hraje zásadní roli v tradiční čínské medicíně (většinou se používá jako nápoj),





- poprvé pěstována v Číně v 15. století před naším letopočtem,
- uctívána básníky a umělci,
- symbol vznešenosti a integrity,
- bylinný čaj byl poprvé zdokumentován za dynastie Song (960 n. l. 1279 n. l.),
- po staletí se používal k léčbě dýchacích potíží, nepravidelnosti krevního tlaku a k uklidnění nervů,
- přenesena do Japonska v 5. století našeho letopočtu, kde byla přijata jako císařova oficiální pečeť a symbol císařského trůnu (菊の花; kiku no hana),
- v Evropě, zejména v Holandsku, známa od poloviny 17. století.

Moderní výzkumy potvrdily

- účinky při snižování krevního tlaku, krevních lipidů a glukosy,
- pozitivní účinek na játra,
- i na oči (zde mj. obsahem karotenoidů), může pomoci i u makulární (centrální část sítnice oka) degenerace související s věkem,
- působení jako antioxidant, protizánětlivý, imunomodulační, neuroprotektivní,
- zdravotní přínosy při nachlazení, zánětech, kardiovaskulárních onemocnění,
- antipyretikum, účinky antibakteriální, protivirové, protirakovinné,
- předcházení a léčbě chronických onemocnění, jako hypertenze, hyperlipidémie, hyperurikémie a diabetes.

Tradiční čínská medicína (TCM) vidí u chryzantémy

- příznivý vliv na toxiny, které se podobají zánětlivým faktorům,
- schopnost ovlivňovat příčiny rakoviny a její virulentní vývoj, tudíž je nezbytnou součástí formulací TCM pro léčbu rakoviny,

- prostředek „čištění tepla“ a detoxikaci (heat clearing and detoxicating; HCD),
- léčí furunkl, zánět spojivek, bolest hlavy a závratě,
- vliv na „patogenní teplo“.

Výraz „patogenní teplo“ podle TCM není omezen pouze na horečku; může také pomoci při úpalu nebo jiných forem vnitřní teplotní nerovnováhy, neboť jak stárneme, je normální, že teplota v těle stoupá. Jiný příklad je, že ženy v menopauze mohou trpět návaly horka a výluh z drogy může pomoci rozptýlit toto tělesné teplo způsobem, který je přirozený a bezpečný. Prof. Drašar chryzantémou začal a pokračoval v představení dalších „záračných“ rostlin. Dozvěděli jsme se nejenom o jejich působení a účincích ale též o jejich chemickém složení. Některé rostlinné drogy a jejich účinky byly popsány ještě v období prvních civilizací, seznámili jsme se s prvními spisy, přírodovědci a lékaři, kteří se léčivými rostlinami a látkami zabývali. Se souhlasem prof. Drašara je celá prezentace uložena na webových stránkách ČSVTS <https://www.csvts.cz/index.php/cs/o-csvts/besedy-u-cise-vina>, pro ty, které „magie rostlin“ zajímá.

Jak porozumět řeči ptáků?

16. října 2025

Říjnové pokračování cyklu Besed při číši vína přineslo pozoruhodné téma z oblasti bioakustiky. Hostem byl pan **Ondřej Belfín, MSc.**, výzkumný pracovník působící





na University of Groningen v Nizozemsku. Ve svém vystoupení přiblížil, jak se v posledních letech s rozvojem moderních technologií posunulo naše poznání o zvířecí komunikaci. Akustická komunikace zvířat je nedílnou součástí jejich života stejně jako našeho. Přesto si s nimi zatím „nepopovídáme“. Ondřej Belfín nám na příkladu ptáků a konkrétně národního ptáka Holandska břehouše přiblížil, kam se naše poznání o jejich komunikaci, s rozvojem technologií posledních let, posunulo. Velice zajímavý byl i 4-měsíční dennodenní samotný „sběr dat“ doslova v mokřadech na určité farmě v Holandsku, kde sídlí kolonie těchto ptáků. Mnozí si budete pamatovat pana Belfína z oslav 35. výročí založení Svazu, kde vystoupil v panelu od „Studentských soutěží k vědě“.

Pan Belfín se bioakustice věnuje už od základní školy, na gymnáziu a díky vítězství v odborné středoškolské soutěži SOČ se nominoval na mezinárodní finále soutěže Beijing Youth Science Creation Competition BYSCC 2017 v Pekingu, kde vyhrál zlatou medaili. Tady musíme uvést, že účast na této soutěži sponzoruje a zajišťuje ČSVTS. „Dále následovalo studium na PřF Karlovy univerzity a studijní pobyty na několika univerzitách či vědeckých pracovištích od Austrálie po USA, které vyústily v jeho současné působení a doktorandské studium na University of Groningen v Nizozemsku.“

Robotická syntéza peptidů a oligonukleotidů

13. listopadu 2025

Listopad přinesl první z dvou závěrečných besed letošního cyklu. Ing. Michal Lebl, DrSc., bývalý ředitel automatizace společnosti ILUMINA, představil fascinující vývoj v oblasti automatizované chemie.

„Když profesor Merrifield v minulém století poprvé popsal syntézu na pevné fázi, vzbudil tím odpor – chemie



osobní setkávání nad aktuálními tématy vědy a techniky má své nezastupitelné místo.

Více informací a pozvánky na jednotlivé besedy najdete na www.csvts.cz.

přece musí být „ruční práce“. Dnes si však manuální syntézu peptidů a oligonukleotidů dokáže představit jen málokdo.“ Dr. Lebl osobně navrhl a zkonstruoval mnoho variant robotických syntetizátorů a v besedě nabídl zasvěcený pohled do zákulisí vývoje těchto sofistikovaných přístrojů.

Kosmetika, aktivní látky a UV ochrana

25. listopadu 2025

Rok uzavře beseda s Ing. Petrem Štěpánkem, CSc., MBA, ředitelem pro vědu a regulační záležitosti společnosti L'Oréal Česká republika.

Sluneční záření – zdroj života, ale i riziko. Host přiblíží, jak byly poznatky o vlivu různých vlnových délek světla na lidské tkáně využity při vývoji přípravků na ochranu před UV zářením, od počátků v 20. letech minulého století až po současné trendy a výzvy v kosmetickém a chemickém průmyslu.

Všechny besedy probíhají v přátelské atmosféře, kterou podporuje moderování doc. Ing. Alexandry Kloužkové, CSc., vědecké tajemnice ČSVTS. Projekt se těší rostoucímu zájmu odborné i laické veřejnosti a potvrzuje, že

-red-

PODPORA ÚSPĚŠNÝCH STUDENTŮ – MLADÍ LIDÉ, KTEŘÍ INSPIRUJÍ

Český svaz vědeckotechnických společností z.s. (ČSVTS) od roku 2014 financuje a zajišťuje účast středoškolských studentů ve finále mezinárodních soutěží odborných projektů, a to the Beijing Youth Science Creation Competition, BYSCC a China Adolescents Science & Technology Innovation Contest, CASTIC. Výběr studentů probíhá na základě spolupráce ČSVTS s organizátory Středoškolské odborné činnosti SOČ¹ a Asociací pro mládež, vědu a techniku z. s. AMAVET².

Jak se dařilo studentům v březnu tohoto roku na BYSCC 2025 v Pekingu si můžete přečíst v minulém čísle Zpravodaje (č. 57) na stránkách <https://zpravodaj.csvts.cz/data/2025/z/57.pdf>

SEZNAM STUDENTŮ ROKY 2014 – 2026

Rok 2014 BYSCC

1. **Vojtěch Boček (SOČ), SPŠ a VOŠ technická Brno**
Projekt: LORRIS TOOLBOX - sada nástrojů pro vývoj a řízení robotů
Umístění: Zlatá medaile

2. **Václav Kotyza (AMAVET), Letohradské soukromé gymnázium, Letohrad**
*Projekt: Vliv kyseliny hyaluronové a různých koncentrací glukózy na hyaluronidázové aktivity patogenů ran *Staphylococcus aureus* a *Streptococcus agalactiae**
Umístění: Zlatá medaile

3. **Robin Kryšťůfek (SOČ), Gymnázium Na Vítězné pláni, Praha 4**
Projekt: Syntéza nových metallakarbonových inhibitorů HIV-1 proteasy
Umístění: Zlatá medaile

Rok 2015 BYSCC

4. **Magdalena Šubrtová (AMAVET), Gymnázium Brno-Řečkovice**

Projekt: Analýza délky telomer metodou TRF
Umístění: Zlatá medaile

5. **Tereza Pitrová (SOČ), Gymnázium Brno-Řečkovice**

Projekt: Pozdní odezvy krátkodobého působení cytokininů: glutathion a metabolismus síry
Umístění: Stříbrná medaile

6. **Lenka Svašková (AMAVET), Gymnázium Dašická, Pardubice**

Projekt: Hyacint vodní jako zdroj suroviny pro výrobu ručního papíru - Keňa
Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2016 BYSCC

7. **Kateřina Valentová (AMAVET), Gymnázium A. Jiráka, Litomyšl**

Projekt: Optimalizace metod k charakterizaci polymerních filmů a následná příprava a charakterizace některých jejich vlastností
Umístění: Zlatá medaile a zvláštní cena University of Science and Technology v Pekingu

8. **Marek Feith (AMAVET), SPŠ chemická, Brno-Husovice**

Projekt: Analýza vybraných markerů u primárních buněčných linií spinocelulárních karcinomů v oblasti hlavy a krku
Umístění: Zlatá medaile

9. **Karolína Bodláková (SOČ), Gymnázium, České Budějovice**

*Projekt: Biochemická charakterizace amyláz ze střeva švába *Periplaneta americana* a hormonální řízení jejich aktivity*
Umístění: Stříbrná medaile

10. **Petr Vaněk (SOČ), Gymnázium, České Budějovice**

Projekt: Feasibility studie fluoritových lantanoidů jako zdroje luminoforů
Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2017

BYSCC

11. Ondřej Belfín (SOČ), Gymnázium Olomouc - Hejčín
Projekt: Akustický monitoring a variabilita zpěvu lejska malého
Umístění: Zlatá medaile
12. Jakub Dostál (SOČ), Slovanské gymnázium, Olomouc
Projekt: Nový způsob simulace šíření epidemie ve společnosti
Umístění: Zlatá medaile
13. Pavla Tmejová (AMAVET), Gymnázium A. Jiráska, Litomyšl
Projekt: Vývojová kineziologie
Umístění: Stříbrná medaile a zvláštní cena od zastupitelství městské části Huairou v Pekingu
14. Kamil Mudruňka (AMAVET), Gymnázium Dašická Pardubice
Projekt: SCI-Lab
Umístění: Stříbrná medaile

CASTIC

15. Martin Mátl (AMAVET), Gymnázium Brno, třída Kapitána Jaroše
Projekt: Použití bioinformatických metod v hledání kandidátních telomerových motivů u rostlin
Umístění: Zlatá medaile
16. Tereza Kačerová (SOČ), Gymnázium Nad Štolou, Praha 7
Projekt: Diferenciace plicních onemocnění založená na analýze kondenzátu vydechaného vzduchu
Umístění: Zlatá medaile
17. Jindřich Lněnička (AMAVET), Gymnázium A. Jiráska, Litomyšl
Projekt: Kvantová provázanost
Umístění: Stříbrná medaile
18. Lukáš Vacek (SOČ), Gymnázium Nad Štolou, Praha 7
Projekt: Galaktosylace nukleosidových analog transglykosylační metodou
Umístění: Bronzová medaile

Rok 2018

BYSCC

19. Ondřej Brichta (SOČ), Gymnázium, Plzeň
20. Milan Malina (SOČ), Gymnázium, Plzeň
Projekt: Řídící software šestinožného robota - Hexapod
Umístění: Zlatá medaile
21. Tomáš Ovad (SOČ), Gymnázium Jiřího Wolker, Prostějov
Projekt: Vliv velikosti nanočástic stříbra na zesílení signálu v Ramanových spektrech adeninu
Umístění: Stříbrná medaile
22. Aneta Zákoutská (AMAVET), Gymnázium Dašická Pardubice
Projekt: Včely by byly překvapené
Umístění: Stříbrná medaile

CASTIC

23. Tereza Smutná (AMAVET), Gymnázium Brno-Řečkovice
Projekt: Vliv subchronické inhalace nanočástic PbO na cílové orgány
Umístění: Zlatá medaile
24. Natan Sidej (SOČ), Gymnázium Arabská, Praha 6
Projekt: Syntéza inhibitorů fibroblastového aktivacího proteinu odvozených od 2 kyanopyrrolidinu
Umístění: Zlatá medaile
25. Jiří Doseděl (SOČ), Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Projekt: Úloha proteinu WRNIP1 při udržování stability genomu
Umístění: Zlatá medaile
26. Natálie Císařová (AMAVET), Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy
Projekt: Cytotoxické účinky obvazových krytí s obsahem stříbra
Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2019

BYSCC

27. Kateřina Kudličková (SOČ), Gymnázium Brno-Řečkovice

Projekt: Role RNFT1 a RNFT2 proteinů v buněčné biologii

Umístění: Zlatá medaile

28. Nikola Vršková (AMAVET), Gymnázium Zlín-Lesní čtvrť

Projekt: Analýza konformace a dynamiky první krystalové struktury deoxyribozomu 9DB1

Umístění: Zlatá medaile

29. Vladimír Veselý (SOČ), SPS Ostrov

Projekt: Zařízení pro monitorování koncentrace CO₂

Umístění: Stříbrná medaile

Mini Maker Fair (soutěž v rámci BYSCC)

30. Tomáš Wolf, Mendelovo gymnázium Opava

31. Vojtěch Kryšpín, Mendelovo gymnázium Opava

32. Jan Stoklasa, Mendelovo gymnázium Opava

Projekt: Ventil Nikoly Tesly

Umístění: Zlatá medaile

CASTIC

33. Sylva Neradová (AMAVET), Gymnázium, Mozartova, Pardubice

Projekt: Fosfatázy Pho15p defosforylují 2-fosfoglykolát

Umístění: Stříbrná medaile

34. Eliška Rajmonová (SOČ), Gymnázium ALTIS, Praha 10

Projekt: Vznik a výskyt kumerforemních schránek foraminifer

Umístění: Bronzová medaile

35. Tomáš Perutka (SOČ), Gymnázium Brno, třída Kapitána Jaroše

Projekt: Užití dekompoziční grupy k důkazu zákona

Umístění: Bronzová medaile

Rok 2020

BYSCC

- **hodnoceno na základě zaslaných projektových dokumentací**

36. Jan Obořil (SOČ), Gymnázium Brno-Bystrc

Projekt: Nový syntetický postup pro vysoce selektivní inhibitory CK1-δ/ε jako léčba chronické lymfocytární leukémie

Umístění: Zlatá medaile

37. Nikola Eva Mádllová (AMAVET), First private language grammar school in Hradec Králové

Projekt: Syntéza potenciálních léků proti tuberkulóze

Umístění: Stříbrná medaile

38. Kateřina Ptáčková (SOČ), Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Liberec

Projekt: Laktózová intolerance a analýza těkavých látek v lidském dechu

Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2022

BYSCC

- **hodnoceno na základě zaslaných projektových dokumentací**

39. Vojtěch Kloud (SOČ), Gymnázium Hradec Králové

Projekt: Rozšíření derivace pomocí teorie stability

Umístění: Zlatá medaile

40. Ondřej Švásta (SOČ), Gymnázium Blansko

41. Ivo Lachman (SOČ), Gymnázium Blansko

Projekt: Vesmírný program Kasiopea -vývoj rakety s korekcí letu

Umístění: Zlatá medaile

42. Vítězslav Havlíček (SOČ), Gymnázium Velké Meziříčí

Projekt: Predikce rizika infekce SARS-CoV-2 u savců

Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2023

BYSCC

- **hodnoceno na základě zaslaných projektových dokumentací**

43. Marina Sokolova (SOČ), Gymnázium Jana Nerudy, Praha 1

Projekt: Studium role vazebného místa R38 K40 proteinu Rack1 na ribozom na modelu proteinu Morg1

Umístění: Zlatá medaile

44. Pavel Říkovský (SOČ), Gymnázium Na Vítězné pláni, Praha 4

Projekt: Příprava prekurzorů makrocyclických analogů pepstatinu A

Umístění: Stříbrná medaile

45. Tomáš Chlubna (SOČ), Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Projekt: Fágová terapie skupiny ESKAP

Umístění: Stříbrná medaile

46. Zdeněk Pezlar (SOČ), Gymnázium Brno, třída Kapitána Jaroše

Projekt: Zajímavé využití algebraické teorie čísel

Umístění: Stříbrná medaile

47. Veronika Dezortová (AMAVET), Gymnázium A. Jiráska, Litomyšl

Projekt: Pilotní analýza obsahových látek v plodu

Maclura pomifera v závislosti na ontogenezi

Umístění: Stříbrná medaile

Rok 2024

BYSCC

48. Eliška Konečná (SOČ), Gymnázium Brno-Řečkovice

Projekt: Značení protilátek nanočásticemi a jejich využití v analýze biologických vzorků

Umístění: Zlatá medaile

49. Marek Plachý (SOČ), Gymnázium Ústí nad Labem

Projekt: Multiparametrický monitoring kvality ovzduší s využitím moderních analytických metod

Umístění: Stříbrná medaile a zvláštní cena „Star

Explorer“ Award for Creative Invention spojená s finanční dotací

50. Ondřej Gejdoš (SOČ), Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského v Ostravě

Projekt: OG Star Tracker; návrh ekvatoriální montáže pro astrofotografii

Umístění: Stříbrná medaile a zvláštní cena „Star Explorer“ Award for Creative Invention spojená s finanční dotací

CASTIC

51. Sebastián Matoušek (SOČ), Gymnázium M. Lercha, Brno

Projekt: Humanoidní robot na bázi modulů ovládaný prostřednictvím sériové poloduplexní sběrnice UART

Umístění: Zlatá medaile a cena prezidenta Čínské asociace pro vědu a techniku

52. Gabriela Boukalová (AMAVET), Gymnázium A. Jiráska, Litomyšl

Projekt: Nanočástice s kurkuminem

Umístění: Stříbrná medaile

53. Jakub Hadač (SOČ), Gymnázium V. Hlavatého, Louny

Projekt: Charakteristika gama záblesku

GRB210306A

Umístění: Bronzová medaile

Rok 2025

BYSCC

54. Zuzana Zelenková (SOČ), Gymnázium Brno-Řečkovice

Projekt: Využití 3D organoidů pro výzkum mozkových nádorů

Umístění: Zlatá medaile

55. Olivie Maya Matyasková (SOČ), Gymnázium Šlapanice

Projekt: Dielsova-Alderova reakce nových benzochinonů

Umístění: Zlatá medaile a zvláštní cena spojená s finanční dotací

56. Václav Knapp (AMAVET), Smíchovská střední průmyslové školy a gymnázium v Praze

Projekt: Y-Net - Segmentace a sledování objektů pomocí jedné architektury

Umístění: Zlatá medaile a zvláštní cena spojená s finanční dotací

CASTIC

57. Evelína Voleská (SOČ), Gymnázium Česká Třebová

Projekt: Neuropatická bolest a imunoreaktivní dynamika: Zkoumání vlivu paclitaxelu na makrofágy mozkových komor

Umístění: Zvláštní cena s finanční dotací

58. Vojtěch Langer (SOČ), SPŠ chemická, Brno-Husovice

Projekt: Kvantově chemická analýza halogenmethyl-substituovaných dienofilů pro Diels-Alderovu reakci

Umístění: Zvláštní cena s finanční dotací

59. Nikolas Pippal (AMAVET), Gymnázium Olomouc - Hejčín

Projekt: Satelitní analýza vlivu vegetace a městských povrchů na přehřívání urbanizovaných
Umístění: Zvláštní cena s finanční dotací

Nominace pro rok 2026

BYSCC

60. Zdeňka Olšovcová (SOČ), Gymnázium, Lovosice

Projekt: Sledování imunitní odpovědi u transgenního miniprasečího modelu Huntingtonovy nemoci

61. Theodor Ladin (SOČ), Gymnázium, Nad Štolou 1, Praha

Projekt: Vektorová reprezentace textu pomocí grafových neuronových sítí a word2vec váženého typem slov

62. Ondřej Polák (AMAVET), Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium, Praha

Projekt: Analýza schopnosti normálních lidských kožních fibroblastů a radiorezistentních buněk glioblastomu opravovat radiační poškození DNA

CASTIC

63. Jan Ševeček (SOČ), Gymnázium JAK a JŠ, Uherský Brod

Projekt: Beehive Monitoring – Systém monitorování včelích úlů

64. Adam Žák (SOČ), Gymnázium Brno-Řečkovice

Projekt: Stavba potápěčského skútru

(SOČ¹) - Středoškolská odborná činnost SOČ je soutěží talentovaných středoškoláků v řešení odborných problémů a garantovanou Národním pedagogickým institutem ČR.

(AMAVET²) - Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET, z. s. společně s dalšími spolupořadateli vyhlašuje každoročně Soutěž vědeckých a technických projektů středoškolské mládeže EXPO SCIENCE AMAVET.

ČESKÁ DELEGACE ÚSPĚŠNÁ NA MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽI CASTIC 2025 V ČÍNĚ

Ve dnech 13. – 20. srpna 2025 reprezentovala Českou republiku delegace Českého svazu vědeckotechnických společností z.s. (ČSVTS) na mezinárodním finále CASTIC 2025 (China Adolescents Science and Technology Innovation Contest), které se konalo v Hohhotu, hlavním městě provincie Vnitřní Mongolsko. Soutěž, pořádaná každoročně China Association for Science and Technology (CAST), představuje nejprestižnější vědec-

kou událost v Číně pro studenty středních škol, a tento rok poprvé také pro vysokoškolské studenty.

Během pobytu absolvovali účastníci nejen soutěžní část, ale i pestrý doprovodný program zahrnující návštěvu Muzea Vnitřního Mongolska, exkurzi do moderního mlékárenského závodu Yili Smart Health Valley, který byl natolik automatizován, že tam prakticky nebyli vidět



pracovníci, odbornou přednášku o IT a umělé inteligenci na Technické univerzitě Vnitřního Mongolska, a kulturní aktivity na mongolských pastvinách.

Průběh a nová pravidla soutěže

Letošní 39. ročník CASTIC přinesl významné změny. Studenti tentokrát neprezentovali své původní projekty, s nimiž se kvalifikovali v národních kolech, ale řešili zcela nové úkoly v rámci vybraných odborných oblastí. Soutěžící měli možnost volby pouze tématu, konkrétní zadání obdrželi až na místě. Cílem bylo ověřit jejich kreativní myšlení, schopnost vědeckého uvažování a řešení úkolů z oblasti techniky.

V roce 2025 se soutěže zúčastnilo přibližně 700 finalistů z 18 zemí, z toho 50 zahraničních studentů, a na organizaci akce se podílelo více než 350 dobrovolníků z Technické univerzity Vnitřního Mongolska.

V silné mezinárodní konkurenci si všichni tři čeští studenti vedli vynikajícím způsobem – každý z nich získal Zvláštní cenu (Special Award) s finanční dotací.

Evelína Voleská (Gymnázium Česká Třebová) – vítězka SOČ 2024 s prací *Neuropatická bolest a imunoreak-*

tivní dynamika: Zkoumání vlivu paclitaxelu na makrofágy mozkových komor (vedoucí práce Parisa Emami Aref, Masarykova univerzita Brno).

Vojtěch Langer (SPŠ chemická Brno) – vítěz SOČ 2024 v oboru kvantové chemie, vedený Hugem Semrádem z Masarykovy univerzity Brno.

Nikolas Pippal (Gymnázium Olomouc–Hejčín) – reprezentant EXPO SCIENCE AMAVET s prací *Satelitní analýza vlivu vegetace a městských povrchů na přehřívání urbanizovaných oblastí* (vedoucí Vilém Pechanec, Univerzita Palackého v Olomouci).

Delegace ČSVTS využila účasti k posílení spolupráce s organizací CAST a jejími součástmi – zejména s Children and Youth Science Center vedeným prof. Xin Bing – i s Asociací pro vědu a techniku Vnitřního Mongolska. Zástupci Svazu také navázali kontakty s delegacemi z Afriky, Asie a Jižní Ameriky, které nabídly možnost budoucí účasti českých studentů na jejich národních soutěžích.

Účast české delegace na CASTIC 2025 přinesla několik významných výsledků, a to reprezentaci České republiky





a ČSVTS na prestižní mezinárodní scéně, navázání nových partnerství, prohloubení spolupráce s CAST a rozšíření sítě kontaktů se zahraničními organizacemi podporujícími mladé vědecké talenty.

Jedním z cílů ČSVTS je podílet se na rozvoji zájmu mladé generace o vědu a techniku. Úspěchy českých studentů na CASTIC 2025 jsou inspirativním příkladem, že česká věda má ve světovém měřítku své pevné místo.

Pavel Drašar
předseda ČSVTS

Zora Vidoencová
výkonná místopředsedkyně ČSVTS

KONFERENCE O VĚDĚ A TECHNICE NA SLOVENSKU A PŘEDÁNÍ PLAKET ZA ROZVOJ SPOLUPRÁCE

Ve dnech 6. – 7. listopadu 2025 se v Bratislavě uskutečnil čtvrtý ročník Konference o vědě a technice na Slovensku – KVTS 2025, která je tradičně součástí slovenského **Týdne vědy a techniky**. Akci pořádal Zváz slovenských vedeckotechnických spoločností (ZSVTS) ve spolupráci se Slovenským leteckým zväzom M. R. Štefánika. Centrálním tématem ročníku byla aktuální a široce diskutovaná oblast úskalí umělé inteligence, včetně jejího využití, právních výzev, rizik i společenských dopadů.

Součástí konference byla tradičně i slavnostní ceremonie, během níž byla udělena ocenění ve třech kategoriích: Propagátor vědy a techniky, Medaile akademika Ivana Plandera a **Plaketa za rozvoj spolupráce mezi ČSVTS a ZSVTS**. Mezinárodní ocenění Plaketa za rozvoj spolupráce je společným počinem ZSVTS a ČSVTS a symbolizuje dlouhodobé partnerství obou svazů. Plakety předával prezident ZSVTS prof. Dušan Petráš a prof. Pavel Drašar, předseda ČSVTS. Vyznamenání bylo uděleno na základě rozhodnutí předsednictva ČSVTS a prezidia ZSVTS a představuje ocenění osobností, které dlouhodobě rozvíjejí odborné vazby mezi českým a slovenským vědeckotechnickým prostředím.

Plaketu za rozvoj spolupráce mezi ČSVTS a ZSVTS v roce 2025 získali:

1. **prof. Ing. Markéta Tkadlečková, Ph.D.**, Česká hutnická společnost
2. **prof. Ing. Viktor Milata, DrSc.**, Slovenská chemická spoločnosť pri SAV
3. **Ing. Dušan Butaš**, Slovenská spoločnosť pre technickú normalizáciu
4. **Ing. Andrej Mašlonka**, Slovenská zväračská spoločnosť
5. **Ing. Štefan Lukáč**, Slovenská spoločnosť geodetov a kartografov

Oceněným kolegům blahopřejeme!

Odborný program s důrazem na umělou inteligenci

Odborná část konference nabídla osm tematicky různorodých vystoupení, která se věnovala současným možnostem a limitům AI, jejím právním aspektům, využití ve vzdělávání, průmyslu, zdravotnictví i v letectví. Mezi přednášejícími byli zástupci univerzit, výzkumných institucí i firem, například Juraj Gazda (TUKÉ), Róbert Gašparovič (Asociácia pre umelú inteligenciu Slovenska), Radoslav Baťo Varga (MŠVVVaM SR), Peter



Bakonyi (Aliter Technologies) či Peter Sýkora (Žilinská univerzita).

Přednášky ukázaly dynamiku vývoje umělé inteligence a zároveň upozornily na potřebu odpovědného přístupu – ať už jde o ochranu dat, etiku, nebo dopady na vzdělávací systém.

Konference se zúčastnilo více než 80 odborníků, zástupců akademické sféry a institucí, akce byla moderována doc. Benediktem Badánikem ze Žilinské univerzity. -
-red-

OD NOREM K PRAXI: JAK TECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ FORMUJE BUDOUCÍ PROFESIONÁLY

Na konci srpna členové výboru České společnosti pro technickou normalizaci (ČSTN), zastoupené předsedou společnosti Ing. Gustavem Chwistkem a místopředsedou pro technické vzdělávání Ing. Petrem Čechurou z plzeňské společnosti Doosan Škoda Power, a. s., navštívili dvě střední technické školy. Cílem byla Střední průmyslová škola v Třinci a Střední průmyslová škola a SOU v Pelhřimově. Školení v Třinci se zúčastnil i zástupce SPŠ Zlín. Na obou školách bylo naplánováno školení pro učitele technických předmětů před začátkem nového školního roku, zaměřené na obecný úvod do technické normalizace, představení projektu na sponzorovaný přístup do Českých technických norem zajišťovaný Agenturou Č.A.S. a názorné ukázky využití vyhledávání norem v ČSN online a aplikace norem v rámci technických předmětů při výuce.

Hlavním tématem školení bylo detailní představení norem pro evropské označení ocelí a litin a vysvětlení hlavních principů tvorby značek a číselného označování materiálů. Na středních školách se ve velké míře stále vyučuje označování ČSN jakostí materiálů, i když v praxi je toto označování z velké části na ústupu. Dále byla součástí školení ukázka aplikace nových harmonizovaných evropských norem v oblasti tvorby výkresové dokumentace a vysvětlení změn v této oblasti, které proběhly za posledních několik dekád. Součástí prezentací bylo i představení společnosti Doosan Škoda Power, a. s., včetně ukázky zmenšeného 3D modelu rotoru parní turbíny a části vysokotlakého tělesa vytvořené 3D tiskem.

Chtěli bychom touto cestou ještě jednou poděkovat zástupcům všech navštívených škol za jejich zájem o danou problematiku, konstruktivní diskusi a možnost podělit se o výměnu informací z obou stran. Vždyť náš cíl je společný: oslovit mladou generaci, motivovat ji ke studiu technických oborů a připravit ji co nejlépe na vstup do praxe.

Toto školení na středních školách navazovalo na sérii návštěv na školách v Plzeňském kraji a v Praze, kde již zástupci České společnosti pro technickou normalizaci působili v letošním a loňském roce. Díky těmto osobním kontaktům na školách se rovněž podařilo navýšit počet

škol, které se do sponzorovaného přístupu k normám přihlásily. Cílem je, aby se tento program stal součástí standardního zapojení do výuky na všech našich středních technických školách. A jaký je vlastně náš impulz k propagaci Českých technických norem?

V dnešním dynamickém světě technologií a inovací se často mluví o programování, umělé inteligenci nebo automatizaci. Co ale tvoří základ, na kterém vše stojí? Jsou to technické normy. Proč by ale měli studenti středních technických škol trávit čas studiem dokumentů, které na první pohled vypadají jako suchopárný soubor pravidel? Odpověď je jednoduchá: technické normy jsou jazykem, kterým mluví celý průmysl.

Technické normy (např. normy ČSN) nejsou jen soubory pravidel pro výrobu, ale také klíčovým nástrojem pro zajištění kvality, bezpečnosti a kompatibility. Měly by být páteří technického vzdělávání. Jejich zařazení do výuky technických předmětů, jako je strojírenství, elektrotechnika nebo stavebnictví, přináší studentům několik klíčových benefitů. Normy vytvářejí jednotný myšlenkový rámec, učí studenty přemýšlet systematicky a strukturovaně. Pomáhají jim pochopit, že každý technický problém má standardizovaný postup řešení. Ať už student nastoupí do jakékoliv technické firmy, bude se s normami setkávat každý den. Jejich znalost je proto nejen konkurenční výhodou, ale také nutnou podmínkou pro efektivní práci a slouží k vydefinování požadavků mezi dodavatelem a odběratelem. Projekty a zadání, které



studenti mohou vypracovat podle platných norem, mají okamžitě vyšší kvalitu a jsou daleko blíže reálným průmyslovým standardům.

Teorie bez praxe je jako auto bez motoru. A praxe bez znalosti norem je málo efektivní. Proto je zásadní, aby školy spolupracovaly s firmami. Toto propojení je oboustranně výhodné: studenti mají možnost pracovat na reálných projektech, které jsou od začátku pod dohledem odborníků z praxe. To jim umožňuje vidět, jak se teoretické znalosti (včetně norem) aplikují v reálném světě, a získat tak cennou konkurenční výhodu na trhu práce. Studenti se díky tomu naučí nejen to, co je v normách napsáno, ale i to, proč to tam je. Spolupráce s firmami zajišťuje, že se výuka drží aktuálních trendů a požadavků průmyslu. Školy tak produkují absolventy, kteří jsou okamžitě uplatnitelní a nepotřebují dlouhé zaškolování. Firmy získávají přístup k talentovaným studentům a mohou si je „vychovávat“ již během studia. Snižují tak náklady na nábor a zaškolování a aktivně se podílejí na formování budoucích zaměstnanců.

Jak se tedy může škola vydat touto cestou? Zavedením workshopů s odborníky z praxe, kteří se zaměří na konkrétní normy a jejich praktické využití. Zvaní odborníci z firem se mohou podělit o své zkušenosti, jak normy ovlivňují jejich každodenní práci. Další možností může být zadávání školních projektů, které jsou inspirovány reálnými problémy a musí splňovat platné normy. Příkladem může být navrhování součástí podle normy

ČSN EN ISO 13920 (svařování) nebo vytváření technické dokumentace pro výrobek podle normy ČSN EN ISO 10209 (Technická dokumentace produktu). V neposlední řadě je to pak spolupráce na duálním vzdělávání, kde studenti střídají teoretickou výuku ve škole s praxí ve firmě.

Znalost technických norem už není jen „třešničkou na dortu“, ale je nezbytným základem pro každého technického pracovníka. Školy, které tuto výuku propojí s reálnou praxí ve firmách, připravují studenty nejen na maturitu, ale i na úspěšnou kariéru v 21. století. Tím, že se studenti naučí rozumět normám, získají klíčovou dovednost, která jim otevře dveře do světa, kde se mluví řečí spolehlivosti, kvality a inovací. Učitelé se stávají průvodci a mentory, kteří studentům pomáhají orientovat se v komplexním světě norem a jejich praktického využití.

Ing. Petr Čechura

místopředseda pro technické vzdělávání

Česká společnost pro technickou normalizaci, z. s.

Českomoravská společnost pro automatizaci (ČMSA) přináší každý rok nové podněty pro rozvoj oboru, který je jí vlastní. Týkají se oblastí průmyslové automatizace, automatizačních prostředků, mechatroniky, umělé inteligence (AI), výchovy zejména technicky orientované mládeže a podpory jejich učitelů. K naplňování těchto cílů má společnost při svém předsednictvu vytvořeno několik pracovních sekcí. Zejména je to sekce pro odborné učitele automatizace na SŠ, sekce ediční rada, sekce pro přípravu konferencí a odborných seminářů, sekce pro hodnocení vynikajících odborných prací žáků a studentů atd. Struktura sekcí umožňuje přizvat ke spolupráci co nejvyšší počet členů společnosti a nabídku smysluplné účasti na realizaci záměrů společnosti.

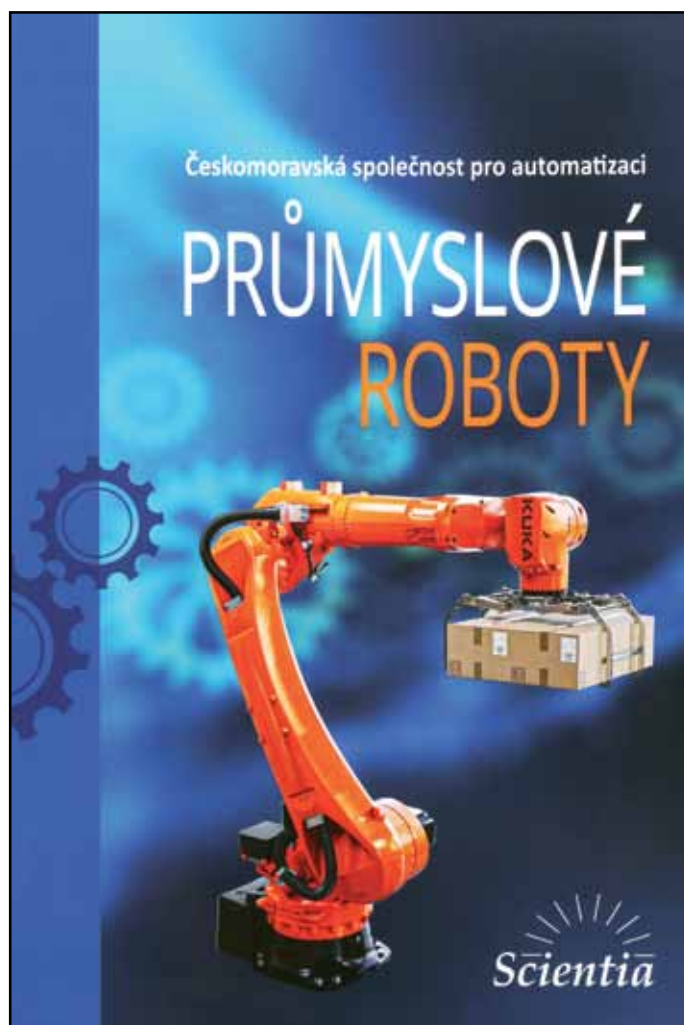
ČMSA TRVALE V AKCI

V budově společnosti FESTO Praha představila dne 9. června 2025 sekce učitelů automatizace zcela novou učebnici s názvem **PRŮMYSLOVÉ ROBOTY** určenou pro žáky a učitele odborných středních škol. Učebnice vznikla ve spolupráci učitelů SŠ ze SPŠ Prosek Praha, SPŠSE a VOŠ Liberec, SPŠ Žďár nad Sázavou a SPŠS Betlémská Praha, kteří měli už víceletou praxi s výukou daného tématu. V několika případech byli přizváni ke spolupráci odborníci ze strojních fakult VUT Brno a ČVUT Praha. Učebnice přináší v úvodu historii robotů, mechanickou a elektrickou konstrukci robotů a potřebné periferie, programování robotů, strojové vidění, zabývá se jejich bezpečností, provozem a údržbou i integrací robotů v automatizovaných systémech.

Snažili jsme se také ukázat, že nasazení průmyslového robotu má i své ekonomické hledisko, spočívající ve skutečnosti, že jeho využití je podmíněno integrací do automatizovaného prostředí. Zpravidla je zapotřebí projekční příprava a pořízení dalších podpůrných automatizačních prostředků. Aby výsledný ekonomický přínos byl pozitivní, je vždy nutné pečlivě zvážit přínosy a náklady dané aplikace.

Zcela zásadní však byla spolupráce s některými firmami dodávajícími roboty na náš trh. Důvodem byla především snaha poskytnout v učebnici nejnovější trendy a poznatky v daném oboru. Spolupráce se rozvinula především s firmami FANUC Czech, KUKA Robotics Czech, ABB a FESTO, které umožnily použití některých jejich grafických materiálů v učebnici. Rovněž se nám velmi osvědčila spolupráce s nakladatelstvím SCIENTIA z Míšku pod Brdy. Zástupci nakladatelství s námi velmi vstřícně s pochopením a trpělivostí řešili všechny problémy při této náročné práci.

Ve Zpravodaji ČSVTS č. 56 informoval Ing. Petr Bartošík, šéfredaktor časopisu AUTOMA, velmi podrobně o semináři s názvem **Využití umělé inteligence v průmyslové praxi**, který se konal 24. července 2024. ČMSA se rozhodla pokračovat v rozkrývání problematiky AI především v oblasti školství, průmyslové výroby i automatizace. V tomto roce jsme 15. května uspořádali na Strojní fakultě ČVUT v Horské ulici konferenci s názvem **AI v technologické přípravě výroby**. Na přípravě se podíleli pracovníci Ústavu výrobních strojů a zařízení Ing. M. Sulitka a Ing. P. Vavruška. Čtenáři tohoto Zpravodaje si patrně budou moci přečíst zasvěcené sdělení o průběhu konference opět z pera Ing. Petra Bartošíka.



doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc.
předseda

Českomoravská společnost pro automatizaci z. s.

19. ROČNÍK CHEMIE A DALŠÍCH PŘÍRODNÍCH VĚD NA SLEZSKOOSTRAVSKÉM HRADĚ

Akce popularizující chemii a přírodní vědy již po devatenácté nabídla úžasný program nejen pro žáky a studenty základních a středních škol, ale také pro širokou veřejnost. V letošním roce nás navštívila také spousta maminek s dětmi v předškolním věku. Tuto akci pořádá Česká společnost chemická – pobočka Ostrava ve spolupráci s Fakultou materiálově-technologickou VŠB-TUO a Přírodovědeckou fakultou

Ostravské univerzity a SPŠ chemickou akademika Heyrovského v Ostravě.

Počasí letos opět nezklamalo a přilákalo na krásný Slezskoostrovský hrad přibližně 2 000 návštěvníků. Pořadatelé a další dobrovolníci si vzali za úkol přiblížit přírodní a technické vědy jinak, než je tomu ve školních osnovách a dokázat tak, že i tyto předměty mohou mít

zábavnou a hravou stránku. Účastníci si mohli vyzkoušet chemické soutěže, zhlédnout zajímavé pokusy napříč obory, ale také měli možnost se různými formami do těchto pokusů zapojit.

Jako každý rok byly Fakultou materiálově-technologickou VŠB-TUO připraveny chemické soutěže. Soutěžící určovali vybrané kovy, které přiřazovali do historické časové osy, dále stanovovali pH v potravinách, identifikovali polymery a stavěli jejich výchozí molekuly pomocí molekulových modelů, hádali, jak lze recyklovat různé

druhy odpadů, a závodili ve vodní štafetě. Pro mladší děti byly připraveny soutěže, ve kterých se děti hravou formou seznámily s tříděním odpadů, tvořily kouzelné papírové květy, předháněly se v umění a rychlosti používat laboratorní kapátka nebo dokazovaly cukry a bílkoviny v potravinách. Za úspěšné absolvování všichni soutěžící získali sladkou odměnu.

Lákadlem byly technické hry připravené Fakultou strojní VŠB-TUO. Účastníci se mohli zapojit a vyzkoušet si, co je smaltování povlaků a poznávání značek chemických prvků.

Katedra chemie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity se rovněž aktivně zapojila a připravila 11 stánků s 38 pokusy.

Studenti Katedry chemie Ostravské univerzity připravili pro návštěvníky akce chemické divadlo. Příběh o Popelce, která vyhrála chemickou soutěž, byl doprovázen řadou atraktivních chemických experimentů, který zhlédlo asi 80 malých diváků a děti herce-chemiky odměnili dlouhým potleskem. Do realizace se zapojili 4 studenti Katedry chemie spolu se svým vyučujícím doc. Václavem Slovákem. Hlavním cílem této akce bylo představit dětem z mateřských, základních a středních škol chemii jako barevnou, fascinující a prakticky využitelnou přírodní vědu plnou ohňů a výbuchů. Návštěvníci mohli poznat, jak se chemie uplatňuje v reálném životě a jak ovlivňuje náš každodenní svět.

Ve stáncích byl připraven bohatý program pro žáky všech věkových kategorií. Nejmladší si mohli vyrobit oblíbený sliz a chodníkovou křidu. Pro starší návštěvníky byly připraveny stánky s barevnými, hořícími a výbušnými pokusy. Ve fialovém stánku se žáci seznámili s pokusy s manganistanem draselným a fenoltaleinem. Zelený stánek nabízel přípravu zelené karbidové lampy, barevný semafor, důkaz vitamínu C a fenolu v nápojích. V červeném stánku probíhaly hry s přírodním indikátorem kurkumou a příprava chemické krve. V modrém stánku si žáci mohli nakreslit obrázek modrým inkoustem, seznámit se s fluorescencí nápojů obsahujících chinin a vyzkoušet kouzlo změny bezbarvého roztoku na modrý. Hnědý stánek nabízel poměďování hřebíku, žížalky v roztoku, tajné písmo s citronovou šťávou a elektrolýzu jodidu draselného. V barevném stánku se žáci setkali s chromatografií, batikováním mléka, vrstveným Archimédovým koktejlem



a barevnou duhou ve sklenici. V hořícím stánku si žáci mohli „zahořet ruce“, nechat zmizet gázu a nitrocelulózu a připravit nehořlavé dřevo. Pekelný stánek nabízel tajemství barevných ohňů a jisker, zatímco ve výbušném stánku zažili výbuch vitaminového děla a acetylenu.

Korespondenční soutěže Korchem MS pod záštitou dr. Kateřiny Trčkové se letos zúčastnilo 117 žáků z celkem 29 škol. Tématem soutěže byly Přírodní látky, přičemž jednotlivá kola se zaměřovala postupně na sacharidy, lipidy a bílkoviny. Soutěž probíhala od září do března a v každém ze tří kol řešili účastníci čtyři úlohy: doplňovačku, šifru, početní úlohu a praktický úkol. Letos byla soutěž poprvé realizována prostřednictvím Google formuláře, což usnadnilo organizaci, distribuci zadání i sběr výsledků.

Dvacet nejúspěšnějších soutěžících bylo oceněno během slavnostní akce Chemie a další přírodní vědy, která se konala na Slezskoostravském hradě. Předávání cen předcházelo krátké popularizační pásma, v jehož rámci si účastníci mohli užít efektní chemické pokusy plné barev, světla a plynů. Tyto experimenty poutavou formou přiblížily krásu chemie jako fascinující a současně nepostradatelné vědy, která hraje klíčovou roli v každodenním životě – od potravin a léčiv až po materiály a technologie.

Jako každoroční doprovodný program nám zdravotníci z ČČK Karviná předvedli ukázky první pomoci a dětem ukázali zdravotní techniku v sanitce.

Hasiči měli ukázku zásahové techniky s vybavením pro zásahy u chemických havárií.

Celou akci lze zhodnotit jako velice vydařenou, která měla nejen vědomostní přínos, ale přinesla dětem a žákům i mnoho zábavy.

Letos na podzim jsme zahájili přípravy na jubilejní 20. ročník akce Chemie na Slezskoostravském hradě, který se uskuteční dne 23. 6. 2026 v Ostravě a na který Vás srdečně zveme.

Ing. Vladimíra Plačková

Česká společnost chemická, z. s.

AI PRO ZAČÁTEČNÍKY A ONLINE BEZPEČNOST 15. a 22. září 2025

Jak využívat umělou inteligenci v práci i soukromém životě.

V dnešní době jsme svědky doslova závodu ve vývoji aplikací a nástrojů umělé inteligence. Ať už jde o konverzační moduly, obrázkové generátory, asistenty nebo specializované copiloty, AI začíná být všude kolem nás. Setkáváme se s ní v práci, při vyhledávání informací, v komunikaci s úřady i při běžném nakupování. Přesto se mezi uživateli stále objevuje spousta otázek – **co přesně AI umí, jak ji využít efektivně, ale přitom bezpečně?**

Právě na to odpověděl zářijový **dvoudenní kurz AI pro začátečníky a online bezpečnost**, který vedl zkušený lektor **Ing. Jiří Palyza**.

Účastníci se během šestnácti hodin seznámili nejen se základy práce s umělou inteligencí, ale hlavně s jejím prak-



tickým využitím. Vyzkoušeli si práci s ChatGPT, Gamma App, Midjourney a dalšími nástroji, které dokážou **ušetřit čas, zjednodušit administrativu, tvořit texty, obrázky či prezentace**, a zároveň pomáhají rozvíjet kreativitu.

Velkou část kurzu tvořilo téma **tvorby efektivních promptů** – tedy jak „mluvit“ s AI tak, aby výsledky odpovídaly našim potřebám. Účastníci si vyzkoušeli i generování obrázků, zjišťovali, jak je to s autorskými právy, a hledali hranici mezi inspirací a zneužitím.

Druhá část programu byla věnována **kybernetické bezpečnosti** – tématu, které dnes rezonuje napříč úřady,

školy i domácnostmi. Kurz účastníky provedl základními principy ochrany osobních údajů, hesel a zařízení. Ukázal, jak rozpoznat phishing, falešné weby, deep fake videa nebo pokusy o zneužití digitální identity. Nechyběla ani diskuze o tom, **jak mohou nástroje AI pomáhat kyberzločincům** a jak se tomu bránit.

Kurz byl veden přístupně, s mnoha ukázkami a praktickými příklady z praxe. Podle ohlasů účastníků jim kurz pomohl najít odvahu AI opravdu (smysluplně) používat.

A pokud jste zářijové školení nestihli, máte další příležitost!

Další běh kurzu proběhne 2. a 8. prosince 2025 na Novotného lávce v Praze.

Neváhejte a přihlaste se včas – **stále platí dotace MPSV ve výši 82 %** (účastník hradí pouze 18 % ceny kurzu). Se žádostí o dotaci vám rádi pomůžeme.

Více informací najdete na www.edulavka.cz
Podrobnosti o kurzu: AI pro začátečníky a online bezpečnost

Mgr. Anna Rosová

místopředsedkyně

Společnost pro vzdělávání a mládež ČSVTS, z. s.

MOSTY KOMUNIKACE 11. října 2025

Budujeme mosty komunikace mezi učiteli, žáky a rodiči.

V sobotu 11. října 2025 proběhl v sálech ČSVTS na Novotného lávce **1. ročník konference Mosty komunikace**, která si klade za cíl posilovat vztahy mezi učitelem, žákem a rodičem prostřednictvím efektivní komunikace.

Komunikační dovednosti jsou pro učitele stejně důležité jako jeho znalosti a didaktické schopnosti. Dnešní doba ale přináší nové výzvy – od online komunikace přes práci s emocemi až po spolupráci s rodiči. Právě proto nabídla konference řadu **inspirativních přednášek a worksho-**

pů, kde účastníci získali praktické tipy, jak motivovat žáky, budovat pozitivní klima ve třídě, zvládat náročné situace a efektivně spolupracovat s rodiči.

Atmosféra celé konference byla velmi přátelská až rodinná. Účastníci oceňovali možnost sdílet zkušenosti s kolegy z různých typů škol a regionů, vyměnit si nápady i najít nové kontakty pro další spolupráci. A pochvalu si podle nich zasloužilo také občerstvení!

Konferenci pořádala společnost **Sladíme školu** (www.sladimeskolu.cz) ve spolupráci se **Společností pro vzdělávání a mládež ČSVTS, z. s.** (www.edulavka.cz).



Partnery akce byly **Cesta domů, Edutica, CANS a nakladatelství Pasparta.**

A pokud jste letošní ročník nestihli, sledujte náš web – **Mosty komunikace budeme budovat i v roce 2026.**

Mgr. Anna Rosová

místopředsedkyně

Společnost pro vzdělávání a mládež ČSVTS, z. s.

NÁSTRAHY A PASTI INTERNETU

Interaktivní divadelní představení pro žáky základních škol.

Žáci 3.–6. tříd se zábavnou a interaktivní formou seznámují s riziky, která na ně číhají v kyberprostoru.

Základem interaktivního divadla jsou modelové situace z každodenního života, kdy dochází ke zneužití internetu a sociálních sítí. Představení je koncipováno tak, aby si žáci prostřednictvím zkušených moderátorů-herců zažili „nanečisto“ různé rizikové situace v online prostředí, které mají důsledky v reálném životě. Pomocí her a aktivizačních dialogů tak zjišťují, co je kyberšikana, jak se jí bránit a jak se v online prostředí chovat zodpovědně. Součástí programu je také prevence dalšího rizikového jednání na internetu, jako je kyberpredátorství, sdílení nevhodného obsahu a závislost na online aktivitách či sociálních sítích.

Snažíme se, aby žáci přemýšleli o tom, co se děje s veškerými informacemi o nás, s našimi fotkami nebo videozáznamy, které na internetu zveřejňujeme.



Více informací najdete na www.edulavka.cz

Mgr. Anna Rosová

místopředsedkyně

Společnost pro vzdělávání a mládež ČSVTS, z. s.



VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY SPOLEČNOSTI TISKU

Společnost tisku z. s. při ČSVTS a její specializovaná odborná skupina CFTA, která sdružuje společnosti i jednotlivce pracující v oboru flexotisku z ČR i Slovenska se zaměřila po jarní velké konferenci v Kurdějově především na prohlubování vzdělávacích aktivit.

Pravidelný lednový Základní kurz flexotisku, který se konal na Univerzitě Pardubice (Katedra polygrafie a fotofyziky), a kterého se zúčastnilo 32 frekventantů, byl tentokrát doplněn ještě před ukončením pololetí dvou denním 4. seminářem navazujícím (nástavbovým) kurzem flexotisku CFTA. Ten se uskutečnil opět v učebnách technologického pavilonu Doubravice Univerzity Pardubice.

Poprvé se pak také uskutečnil, tentokrát na Slovensku, specializovaný jednodenní seminář odborné skupiny CFTA (Česká a Slovenská flexotisková asociace) Společnosti tisku s názvem „ABC UV lakovania“. Akce se konala s velmi dobrou posluchačskou odezvou ve Wellnes & Spa Hotelu Kaskády Sliač-Sielnica. Aktivita na Slovensku budou v tomto směru pokračovat jistě i v roce 2026.

Hned po prázdninách, na dny 9. – 11. září 2025, pak připravila Společnost tisku a její odborná skupina CFTA již 56. běh oblíbeného Základního kurzu flexotisku. Výuka probíhala opět v prostorách technologického pavilonu Univerzity Pardubice v Doubraviciích, v učebnách a laboratořích Katedry polygrafie a fotofyziky. Účastníci kurzu se mohli v úvodu seznámit s porovnáním flexotisku s dalšími tiskovými technologiemi (ofset, sítotisk, hlubotisk, digitální tisk). Probírali také druhy flexotiskových strojů, problematiku standardizace tisku a nastavování zakázek na stroji, seznámili se s tiskovými barvami, rastrovými válci, zpracováním tiskových dat, novinkami ve výrobě flexotiskových forem a s pestrou škálou materiálů, které lze touto technologií tisku optimálně potiskovat, především v odvětví obalového tisku. Absolventi kurzu v závěru skládali obvyklou znalostní zkoušku z hodnocení potištěného vzorku z produkce jejich firmy a obdrželi osvědčení o absolvování příslušného kurzu.

Do konce roku ještě proběhnou pravidelná měsíční zasedání výboru odborné skupiny CFTA a samozřejmě také jednání předsednictva Společnosti tisku, z. s. při ČSVTS.



Frekventanti 56. základního kurzu flexotisku v Pardubicích



Účastníci kurzu flexotisku CFTA při praktických ukázkách v dílně ofsetového tisku



Odborný seminář Společnosti tisku a CFTA na Slovensku

Na první pololetí příštího roku je chystán touto aktivní společností ČSVTS opět již na počátek roku už 57. běh Základního kurzu flexotisku (20. - 22. 1. 2026) do Pardubic a poté velká konference Společnosti tisku a CFTA, která se bude konat 15. a 16. dubna 2026 v jiho-moravském Kurdějově u Hustopečí.

Miloš Lešíkar

Společnost tisku, z. s.

SYMPOSIUM CZECHFOODCHEM 2025

Ve dnech 18. – 20. května 2025 se konalo v prostorách ČSVTS na Novotného lávce a na VŠCHT Praha 53. symposium o nových směrech výroby a hodnocení potravin CzechFoodChem. Toto každoroční odborné a vědecké setkání sdružuje pracovníky potravinářských, zemědělských a navazujících oborů, a to jak z vědecko-výzkumných, kontrolních a vzdělávacích institucí, tak z výrobní a komerční sféry. Organizátory jsou Odborná skupina pro potravinářskou a agrikulturní chemii ČSCH a Ústav analýzy potravin a výživy VŠCHT Praha ve spolupráci s ČZU v Praze a Národním centrem zemědělského a potravinářského výzkumu, v. v. i. (CARC).

Symposium bylo zahájeno v prostorách Respiria VŠCHT Praha v Dejvicích odborným sensorickým hodnocením vybraných poživatin. Kromě posuzování výrobků od zadavatelů z řad potravinářských podniků i univerzitních pracovišť proběhly také prezentace potravin z dílny Potravinářského pavilonu ČZU Praha, včetně pochutin z jedlého hmyzu, a řízená degustace vín.

Hlavní odborná část symposia probíhala 19. a 20. května na Novotného lávce. Program byl zahájen blokem osmi plenárních přednášek v duchu motta symposia „Tradiční vs. nové potraviny“. Příspěvky hodnotily současný stav oboru a jeho perspektivy z různých hledisek.

Petr Cuhra (SZPI) seznámil účastníky s výsledky kontrol veganských a vegetariánských potravin v ČR. Jana Hajšlová (VŠCHT Praha) hovořila o alternativních zdrojích bílkovin s ohledem na zajištění potravinové bezpečnosti. O roli zdravých prospěšných látek z rostlin při hledání nových chutí či náhrad aditiv v potravinách i jako

způsobu prevence proti civilizačním chorobám pojednal Roman Pavela (CARC). Petr Tláškal zhodnotil role a aktivity Společnosti pro výživu během 80 let její historie. Andrea Čamrová z GRČ Praha představila současné trendy analýzy potravin v kontrolní praxi celně technických laboratoří. Technologicky zaměřené příspěvky se zabývaly potravinářskými surovinami obohacenými o bioaktivní látky (Milan Čertík, STU Bratislava) a novinkami z výroby nealkoholických a nízkoalkoholických piv (Pavel Dostálek, VŠCHT Praha).

Blok přednášek zaměřených na hmyz jako potravinu a krmivo odstartovala přednáška Lenky Kouřimské (ČZU), když popsala současné a budoucí možnosti využití hmyzu. V dalších příspěvcích se posluchači seznámili se zkušenostmi předního českého producenta hmyzu, metodami autentikace hmyzu a jeho identifikace v potravinách, a vlivu podmínek chovu a manipulace s hmyzem na jeho nutriční hodnoty a metabolom.

Monika Tomaniová (VŠCHT Praha) nastínila příležitosti pro spolupráci a podporu inovací v rámci Evropského inovačního a technologického institutu pro potraviny (EIT Food). Prezentacemi symposium podpořily také komerční firmy JEMO TRADING spol. s r. o., Chromservis s. r. o., Amtest-TM s. r. o. a mediální partneři – časopisy Výživa a potraviny a Czech Journal of Food Sciences.

Program posledního dne symposia naplnilo dalších 14 plenárních a standardních přednášek na rozličná témata, která přednesli kromě těch tuzemských také experti ze Slovenska, Turecka a Rakouska. V rámci přednášek proběhla řada zajímavých a inspirativních diskuzí,



stejně jako při představení plakátových sdělení v hybridní posterové sekci. Letošní Best Poster Award získala Pavlína Knapovská z VUT Brno za práci „Přírodní vs. syntetické: Jak brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus* L.) ovlivňuje kvalitu želé cukrovinek“.

Symposium přivítalo na 90 účastníků domácích i zahraničních. Během tří denního programu jsme měli možnost zúčastnit se řady odborných diskuzí i neformálních setkání, a to i během společenského programu. Nejprve jsme si s průvodcem zevrubně prohlédli národní kulturní památku Betlémskou kapli, a poté nás na společenský večer v Klubu Lávků naladilo pěvecké vystoupení souboru ChemChór z VŠCHT Praha.

Další ročník symposia CzechFoodChem se bude konat ve dnech 24. – 26. května 2026 v Praze. Více informací o něm budeme postupně zveřejňovat na <http://czechfoodchem.cz>.

doc. Dr. Ing. Karel Cejpek

za organizátory symposia

Česká společnost chemická, z. s.

KONFERENCE MAZIVA A PALIVA 2025: SETKÁNÍ ODBORNÍKŮ V SRDCI MORAVSKÉHO KRASU

Ve dnech 20. až 22. května 2025 se v malebném prostředí Černé Hory na Blanensku konala odborná konference MAZIVA A PALIVA 2025. Hotel Sladovna, vybudovaný v areálu bývalého pivovaru, se stal hostitelem tohoto tradičního setkání expertů z oblasti maziv, paliv, tribologie a technické diagnostiky. Konference navázala na úspěšné předchozí ročníky a potvrdila, že tento formát má v odborné komunitě pevné místo.

Na konferenci se sešlo celkem 62 účastníků. Nešlo jen o členy České strojnické společnosti, konkrétně její sekce Tribotechnika a motorová paliva, která je hlavním organizátorem akce, ale také o řadu dalších odborníků a zájemců z praxe i akademické sféry. Tato široká účast

podtrhla význam akce jako platformy pro setkávání, výměnu zkušeností a diskuzí o aktuálních tématech v oblasti maziv a paliv.

Česká strojnická společnost a sekce Tribotechnika a motorová paliva

Česká strojnická společnost (ČSS) je významnou profesní organizací sdružující odborníky z oblasti strojírenství, energetiky, materiálového inženýrství a příbuzných oborů. Její hlavní misí je podporovat odborný růst členů, organizovat vzdělávací akce a přispívat k rozvoji technických disciplín v České republice. Sekce Tribotechnika a motorová paliva, jedna ze tří odborných sekcí ČSS, se zaměřuje na oblast tribologie – tedy vědy o tření, mazání a opotřebení materiálů. Sekce pravidelně pořádá odborné konference, semináře a workshopy, které pomáhají šířit nové poznatky a technologické trendy v této dynamické oblasti.

Odborný program: široký záběr a vysoká kvalita

Program byl rozdělen do čtyř tematických bloků zaměřených na Maziva a provozní kapaliny, Motorová paliva – standardizace a budoucnost, Analýzy maziv, paliv a provozních kapalin a Fluid management a ošetřování maziv. První dopolední den byl věnován především mazivům a motorovým palivům, s příspěvky, které se zabývaly jak tribologickými vlastnostmi procesních kapalin, tak vývojem udržitelných převodových olejů.



Odpolední blok o motorových palivech nabídl aktuální témata jako je diverzifikace dodávek ropy, kvalita paliv na českém trhu, nebo výzvy spojené s vodíkem a syntetickými palivy.

Středeční přednáškový den pokračoval blokem věnovaným analýzám provozních kapalin, včetně velmi zajímavých praktických témat, jako je diagnostika elektroizolačních olejů nebo netradiční analýzy z oblasti motorsportu. Závěrečný blok patřil fluid managementu, kde zazněly mimo jiné příspěvky o precizním mazání a moderním skladování olejů. Program završily dva příspěvky z oblasti vývoje: o poruchách ložisek a o experimentálním ověření kuželových variátorů.

Přednášky byly odborně na vysoké úrovni, a přesto přístupné široké škále technických odborníků. Všechna vystoupení se setkala s aktivním zájmem účastníků a živou diskuzí.

Neformální část: speleologické dobrodružství i moravská gastronomie

Vedle odborného programu zanechala silný dojem i neformální část konference. V úterý večer zcela zaplnil konferenční sál speleolog Alois Nejezchleb z Rudice, který promítl unikátní záběry ze speleologických výzkumů v Moravském krasu i z expedic do nejhlubších propastí světa. Jeho přednáška přenesla přítomné na místa, kam se běžný návštěvník nikdy nepodívá – do podzemí Rudického propadání i do nejhlubší jeskyně světa – francouzské propasti Jean Bernard.

Středeční večer patřil společenskému rautu. Vynikající menu a přátelská atmosféra vytvořily ideální podmínky pro navazování nových kontaktů i uvolněné debaty mezi odborníky.

Čtvrteční exkurze: technika, historie i dobrodružství

Ve čtvrtek ráno se účastníci rozdělili na dvě skupiny podle zvolené exkurze. Základní trasa nabídla přehled technických i kulturních památek Moravského krasu: začalo se komentovanou prohlídkou jeskyně Výpustek, která kromě krasové výzdoby ukrývá i pozůstatky vojenského objektu z dob studené války a nacistické podzemní továrny z období druhé světové války. Následovala návštěva barokního chrámu Jména Panny Marie ve Křtinách, architektonického skvostu podle návrhu Jana Blažeje Santiniho. Cestou kolem legendami opředené Býčí skály pokračovala trasa do Josefova, kde je v místní huti

– pobočce Technického muzea v Brně – zachycena historie železářství v této oblasti. Exkurzi završila návštěva Světelského oltáře v Adamově, unikátní pozdně gotické památky s bohatou historií.

Druhá exkurzní trasa, určená pro fyzicky zdatnější účastníky, vedla do Rudického propadání – jedné z nejhlubších a nejzajímavějších jeskynních soustav České republiky. Pod vedením zkušených speleologů se skupina vydala do podzemních prostor, kam běžné turistické trasy nevedou. Rudické propadání, s hloubkou přes 153 metrů a délkou soustavy přes 12 km, je výjimečné nejen geologicky, ale i technicky – voda zde mizí v podzemí,



aby se po několika kilometrech objevila v jeskyni Býčí skála. Pro účastníky to byl nejen fyzický, ale především duševní zážitek, který se jen tak nezapomíná.

Závěr: setkání, které má smysl

Konference MAZIVA A PALIVA 2025 potvrdila, že kombinace odborného programu a přátelské atmosféry vytváří ideální podmínky pro sdílení znalostí i navazování kontaktů. Organizátoři zaslouží uznání za perfektní přípravu a účastníci se již nyní těší na další ročník tohoto jedinečného odborného setkání.

Ing. Marta Filipová

Ing. Petr Kříž

Česká strojnická společnost z. s.

ČESKÁ ELEKTROTECHNICKÁ SPOLEČNOST z. s.

ČES z. s. pořádá každoročně semináře z oblasti mikrovlnné techniky a konferenci na velmi aktuální téma nekonvenčních zdrojů elektrické energie. Krátce vás seznámíme s jejich obsahem a průběhem v roce 2025.

Pravidelná setkání zájemců o mikrovlnnou techniku jsou semináře, které pořádá odborná skupina Mikrovlnná technika, a to v jarním a podzimním termínu v budově ČSVTS na Novotného lávce. V roce 2025 se jarní 60. seminář konal 14. května. Program semináře byl standardní. Úvodní přednášku v délce 120 minut na téma Biologické systémy jako zdroje a senzory elektromagnetického pole přednesl pan Ing. Michal Cífra, Ph.D. z Ústavu fotoniky a elektroniky AV ČR v Praze. Následovalo pět krátkých přednášek a prezentace spolupracujících firem přerušené polední přestávkou. Večerní diskusní část v Klubu techniků byla uvedena přednáškou Ing. Kateřiny Novákové z FEL ČVUT v Praze: Elektrochemická impedanční spektroskopie jako univerzální nástroj pro analýzu baterio-

vých článků a modulů. Před samotným diskusním večerem jsme zařadili krátké hudební vystoupení. Seminář byl doprovázen výstavkou produktů spolupracujících firem.

Připravujeme podzimní 61. seminář, který se bude konat dne 12. listopadu. Program bude obdobný jako u jarního semináře. Uveden bude přednáškou pana Ing. Václava Valenty, Ph.D. z Evropské Kosmické Agentury, EAS-ESTEC, v Nizozemsku s názvem: Rádiová technika v kosmických systémech: od hradla tranzistoru k velkému třesku.

V roce 2026 budeme opět pořádat dva semináře v jarním termínu 13. května a v podzimním termínu 18. listopadu. Úspěšně za námi je i 46. ročník konference NZEE (Nekonvenční zdroje elektrické energie). Proběhl ve dnech 2. – 4. června 2025 opět v příjemném prostředí wellness Hotelu Savannah v Hatích u Znojma, kde se konal už i loňský ročník.



Hlavním tématem letošní konference byly fotovoltaické systémy – zejména jejich legislativní a technologický rámec. Velká pozornost byla věnována komunitní energetice, energetickým společenstvím a také otázkám řízení spotřeby a přetoků do distribuční sítě. Na téma fotovoltaiky plynule navázaly příspěvky o akumulaci energie. Diskutovalo se využití bateriových úložišť, tepelných čerpadel a zásobníků. Kromě běžně používaných lithiumpiontových baterií byly představeny i nové technologie, především sodno-iontové baterie. Díky nižším nákladům a lepší dostupnosti materiálů představují slibné rozšíření současných řešení, zejména v oblasti stacionárních úložišť pro obnovitelné zdroje.

Výrazným tématem byly i elektromobily a výroba baterií, k nimž cenným příspěvkem přispěla také Škoda Auto. Nechyběla ani diskuze o požární bezpečnosti bateriových úložišť, která byla prezentována prostřednictvím výpočtů, simulací a 3D modelů.

Děkujeme všem účastníkům konference a věříme, že si letošní NZEE užili nejen po odborné stránce, ale také díky doprovodnému programu. Za zmínku stojí například návštěva Muzea motorismu ve Znojmě, kterou doprovodil poutavým výkladem jeho zakladatel a majitel pan Drozd. Tímto mu srdečně děkujeme a přejeme mnoho úspěchů v další práci.

Velké poděkování náleží všem partnerům a podporovatelům konference, generálními partnery letošního ročníku konference se stali: Škoda Auto, Česká fotovoltaická asociace (ČFA) a společnost Pragolab.

Již nyní si Vás dovoluujeme srdečně pozvat na 47. ročník konference NZEE 2026 který, stejně jako v minulých letech, proběhne opět v měsíci červnu. Pro více informací o nadcházejícím ročníku, datu konání a jeho lokaci sledujte www.nzee.cz

prof. Ing. Jan Macháč, DrSc.

Ing. Jiří Libich, Ph.D.

Ing. Zbyněk Raichl, CSc.

Česká elektrotechnická společnost, z. s.

KONFERENCIA WPP PA 2025, AKÁ BOLA?

V dňoch 19. 3. a 20. 3. 2025 sa v hoteli Tatra v Bratislave konala konferencia WPP PA 2025, ktorá tradične pozostáva zo spoločnej plenárnej časti a dvoch samostatných sekcií Wood, Pulp and Paper a Polygrafia Academica (<https://wpppa.educell.sk/>), ktorú zorganizovali: Ústav prírodných a syntetických polymérov FCHPT STU v Bratislave, Zväz polygrafie na Slovensku, Výskumný ústav papiera a celulózy, Zväz celulózo-papierenského priemyslu SR, Zväz spracovateľov dreva SR, Spoločnosť priemyslu papíru a celulózy, Slovenská chemická spoločnosť pri SAV, Slovenské centrum digitálnych inovácií (SCDI).

Konferencia bola zameraná na súčasné výzvy v celulózo-papierenskom, drevospracujúcom a polygrafickom priemysle. Významný priestor bol venovaný vzdelávaniu, príprave ľudských zdrojov a výskumu. Konferencia

bola určená pre odborníkov a dodávateľov zariadení, učiteľom, výskumníkom, študentom aj všetkým záujemcom o spracovanie dreva, papiera a tlačové technológie. Konferenciu otvoril Jori Ringman, generálny riaditeľ Konfederácie papierenského priemyslu (CEPI). Konferencie sa zúčastnilo 133 účastníkov zo šiestich krajín, počas dvoch rokovacích dní odznelo 44 príspevkov, 5 plenárnych a 4 pozvané prednášky, 23 prednášok v sekcii WPP a 12 prednášok v sekcii PA a bolo prezentovaných 15 posterov. Odborná diskusia pokračovala aj na spoločenskom večere konferencie a stretnutí absolventov, študentov a priateľov Oddelenia dreva, celulózy a papiera a Oddelenia polygrafie a aplikovanej fotochemie, ÚPSP, FCHPT STU v Bratislave. Kultúrny program v eventovom priestore PONTON spestrilo skvelé vystúpenie univerzitného folklórneho súboru Technik.

Organizátori konferencie týmto ďakujú hlavne generálnemu sponzorovi: Mondi SCP, všetkým ostatným sponzorom konferencie (<https://wpppa.educell.sk/sponsors>) ako aj všetkým účastníkom konferencie za aktívnu účasť a podporu konferencie.



doc. Štefan Šutý, STU Bratislava
Ing. Josef Kindl
Společnost průmyslu papíru a celulózy, z. s.



ICUP 2025 – 11. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O ŠKŮDCÍCH VE MĚSTECH

Více než polovina světové populace dnes žije ve městech, která se stala nejen centry lidského života, ale také prostředím osidlovaným mnoha druhy živočichů. Zatímco některé z nich lze považovat za prospěšné, jiné působí vážné problémy – od šíření nemocí až po škody na budovách a infrastruktuře. Právě otázkám spojeným s výskytem a regulací městských (urbánních) škůdců se věnuje Mezinárodní konference o urbánních škůdcích (ICUP). Toto neziskové odborné fórum, které se koná každé tři roky, sdružuje vědecké pracovníky, odborníky z praxe, zástupce státní správy i profesionály v oboru DDD a poskytuje platformu pro výměnu nejnovějších poznatků, zkušeností a technologií v oblasti regulace škůdců.

Ve dnech 29. června až 2. července 2025 proběhl ve švédském městě Lund již 11. ročník této významné mezinárodní akce. Konference navázala na předchozí setkání

konané roku 2022 ve španělské Barceloně a opět přinesla nejnovější vědecké informace a praktické přístupy k boji proti městským škůdcům. Organizační tým vedený Jette Knudsen připravil program, který pokrýval široké spektrum témat – od managementu hmyzích i hlodavčích škůdců až po přenašeče významné z hlediska hygieny a medicíny. Významná část prezentací byla věnována také dopadům globálních změn, které stále více ovlivňují výskyt i chování škůdců v městském prostředí.

Program byl po uvítací recepci zahájen dne 30. 6. 2025 úvodním slovem organizátorů, po kterém následovala plenární přednáška Ericy von Essen, která představila programy pro interakci mezi člověkem a volně žijícími živočichy v dnešní městské krajině. V dalším dni úvodní přednášky prezentoval odborník Bjørn Arne Rukke z Norského institutu pro veřejné zdraví informace o rozsáhlém monitoringu městských škůdců s důrazem na interakce mezi jednotlivými segmenty DDD činností pro ucelené sestavení znalostí o managementu škůdců se zaměřením na rybenku papírovou (*Ctenolepisma longicaudata*). V odpoledním programu druhého dne, všem účastníkům konference představili odborníci ze Ženevské univerzity rozsáhlý seznam kroků o tom, jak v městském prostředí realizovat úspěšnou deratizaci při zapojení vědců, deratizačních odborníků a městských částí s cílem minimalizace používání rodenticidů. V posledním dni byla plenární sekce sestavena ze zajímavého koloritu přednášek, ve kterém byly představeny informace o vzestupu městské entomologie za posledních 50 let, dále byl uveden pohled entomologie do budoucna a byly publikovány nejnovější informace o vývoji štěnice domácí (*Cimex lectularius*) v městském prostředí z hlediska evoluce od zrodu civilizace k její globální dominanci. Celá konference byla uzavřena prezentací s názvem „Proč zabíjíme hlodavce“, ve které Tuomas Aivelo z Helsinské univerzity prezentoval soubor zajímavých poznatků s důrazem jiného přístupu k deratizaci.

Další přednášky mohli účastníci navštívit dle výběru v několika paralelních sekcích, kdy nabídka pokrývala celou řadu problémů týkajících se městských škůdců. Patřily mezi ně přednášky o moderních výzvách při ochraně proti škůdcům, jako je rezistence k účinným látkám



Pořadatelský tým 11. konference ICUP, autor: Frances McKim



Zástupci České republiky při debatě na uvítací recepci, autor: Frances McKim



Vedoucí NRL DD, SZÚ při závěru své prezentace, autor: Terezie Arnoldová

biocidních přípravků ze skupin rodenticidů a insekticidů. Jedna ze sekcí se speciálně věnovala rezistenci švábovitěho hmyzu, štěnice domácí, potkanů, myši a skladištních škůdců. Další sekce o behaviorálním výzkumu se zabývala mouchami domácími, muchničkami a postupy pro řešení štěnice domácí. Zvláštní význam byl kladen sekci pro ochranu veřejného zdraví se zaměřením na epidemiologicky významné škůdce. Prezentovány byly i nejmodernější postupy za využití umělé inteligence jako identifikačního nástroje pro aktivitu hlodavců, uvedeny byly i online moderní technologie pro monitoring hlodavců, létajícího hmyzu a také štěnice domácí. Zástupci výrobců biocidních přípravků připravili prezentační informace o některých novinkách z hlediska účinných látek proti škůdcům, dále byly demonstrovány nástroje pro celkový postup hubení nejrůznějších druhů městských škůdců.

Součástí konference byl také workshop, který se zaměřil na téma managementu městské fauny s orientací na potkany v ulicích, konkrétně v pořadatelském městě Lund. Nedílnou částí konference bylo také prezentování posterů účastníků, které byly vystaveny po celou dobu konference, ale konkrétním debatám před postery byla věnována poster sekce určená pro prezentaci výzkumné činnosti autorů.

Za Českou republiku se na konferenci aktivně prezentoval předseda redakční rady časopisu *Dezinfekce Dezinsekce Deratizace* Sdružení DDD, doc. Ing. Václav Stejskal, Ph.D. Jeho přednáška se zaměřila na rezistenci brouků (skladištních škůdců), kteří napadají skladované potraviny vůči běžně používaným insekticidům, jako jsou deltamethrin, pirimiphos-methyl a fosforovodík, v ČR a dalších vybraných zemích Evropské unie.

Další příspěvek o rezistenci škůdců prezentovala zástupkyně vedoucího Národní referenční laboratoře SZÚ, Ing. Terezie Arnoldová, Ph.D., formou posteru o hubení štěnice domácí na studentských kolejích. Získané výsledky ukazují na nutnost sledování rezistence tohoto škůdce a indikují, že u populací s potvrzenou rezistencí je třeba používat speciální, cílené strategie hubení, aby byly zásahy skutečně efektivní.

Velký zájem vzbudila i prezentace Ing. Martina Kulmy, Ph.D., vedoucího Národní referenční laboratoře pro dezinfekci a deratizaci Státního zdravotního ústavu. Představil výsledky rozsáhlého monitorovacího projektu, který sleduje bakterie přenášené klíšťaty v městském prostředí České republiky. Projekt, financovaný Ministerstvem zdravotnictví ČR, zahrnuje sběr a analýzu tisíců klíšťat z parků ve všech krajských městech. Z prezentovaných výsledků projektu vyplývá, že klíšťata v městských parcích a lesoparcích mohou být infikována častěji než ta ve volné přírodě, což mění tradiční představu o klíšťatech jako výhradně lesním problému. Cílem projektu je nejen sledovat přítomnost klíšťat a patogenů, ale také vyvinout nástroje pro lepší prevenci, včetně interaktivní webové aplikace, která umožní veřejnosti hlásit nálezy klíšťat a zvýšit povědomí o rizicích. Tato práce upozorňuje, že prevence klíšťat je důležitá i při procházkách ve městě, a zdůrazňuje nutnost rychlého a správného odstranění klíštěte pro snížení rizika onemocnění, například lymfskou boreliózou.

Slovo na závěr

Konference byla z hlediska přínosů nejnovějších poznatků ohledně problematiky dezinfekce, dezinsekce a deratizace pro účastníky velice zajímavá. Pořadatelé připravili barvitý program s hodnotným potenciálem informací jak z vědeckého světa, tak z pohledu praktické stránky hubení škůdců. Pokud jde o pořadatelskou zemi Švédsko, jednalo se rovněž pro účastníky o jistě zajímavou zkušenost s místní kulturou, kdy se pořadatelé snažili nádech lokálnosti přinést i v podobě zdravě sestaveného menu pro coffee breaky, obědy i pro závěrečnou večeři. V průběhu celé konference bylo servírováno vegetariánské menu, pouze ukončovací večere byla doplněná o klasické švédské pokrmy z lososa a masových kuliček. Co se týče pořadatelského města Lund, jednalo se z pohledu deratizačních odborníků také o zajímavou zkušenost. Hlodavce, konkrétně potkany, bylo možné na ulicích, náměstích či v parcích, potkat v průběhu celého dne. Což

možná svědčí o jiných přístupech k městské deratizaci. Nicméně to ale samozřejmě neubralo nic na tom, že konference přinesla pro všechny účastníky mnoho inspirujících deratizačních a dezinfekčních podnětů. Konkrétní program a přednášky je možné nalézt online na webových stránkách ICUP: <https://www.icup.org.uk/>.

Ing. Terezia Arnoldová, Ph.D.

doc. Ing. Václav Stejskal, Ph.D.

Sdružení pracovníků dezinfekce, dezinfekce, deratizace ČR, z. s.

Ve dnech 5. a 6. září 2025 se konalo v Horoměřicích u Prahy na pozemcích společnosti Agrivep a. s. Velké Přílepy již 70. Mistrovství světa v orbě. Pořadatelem byla Společnost pro orbu České republiky. Na organizaci celé soutěže se podílela i Česká zemědělská univerzita v Praze, obec Horoměřice a generálními partnery byly firmy Agrofert a Mitas. Na organizaci přispělo dotací i Ministerstvo zemědělství ČR a další společnosti. Do příprav se zapojili nejen členové společnosti pro orbu, ale také studenti některých zemědělských škol.

Orba je jedna ze základních agrotechnických opatření. Podílí se na regulaci procesů v půdě a na udržení půdní úrodnosti zaoráváním kořenových zbytků, chlévského hnoje, kompostu, zeleného hnojení a minerálních hnojiv. Má výrazný vliv na obsah vody v půdě jejím zadržováním a také regulací hlodavců na orné půdě. Pole není sterilní prostředí i hraboš v něm má své místo. Je to důležitý biologický organizmus, který provzdušňuje půdu, přetváří kořínky i posklizňové zbytky na využitelné živiny a pokud se orbou reguluje, rozloží se a doplňuje ornici o organickou hmotu. Hraboši by však měli být na poli v určité rovnováze a toho se dá orbou docílit.

MISTROVSTVÍ SVĚTA V ORBĚ

V souvislosti s orbou je třeba také konstatovat, že nastupuje trend regenerativního zemědělství, které je založeno na minimální kultivaci půdy a trvalém pokryvu pozemků. Hledají se účinná opatření proti vodní a větrné erozi půdy. Často se řeší, jestli orat nebo neorat. Ukazuje se, že správnou cestou bude kombinace orebního a bezorebního zpracování půdy.

Soutěžit přijelo 48 oráčů z 26 zemí. Českou republiku reprezentovali Ing. Josef Šťastný v orbě jednostranným pluhem a Michal Kužiel v orbě oboustranným otočným pluhem.

Samotná soutěž začala v pátek 5. 9. orbou strniště a pokračovala v sobotu 6. 9. orbou louky. Každý oráč měl soutěžní parcelu o rozměrech 20 metrů šířky a 100 metrů délky. V kategorii jednostranných pluhů soutěžilo 26 závodníků a s otočnými pluhy 22 oráčů.

První místo v orbě jednostrannými pluhy obsadil reprezentant Anglie James Witty, následovali Rakušan Stefan Steiner a Dán Martin Lindberg Velling. U oboustranných otočných pluhů zvítězil Švýcar Marco Angst, za ním skon-



70. Mistrovství světa v orbě zahájil ministr zemědělství Marek Výborný



Vlajky účastnických států

čili Ir Jer Coakley a Belgičan Tor Broeckx. Naši soutěžící si vedli poměrně dobře. Ing. Josef Šťastný atakoval polovinu startovního pole, když obsadil 17. místo a Michal Kužiel se dostal na 18. příčku.

Soutěž v orbě se do České republiky vrátila po 20. letech a nebyla určena jen pro zemědělské odborníky, ale měla také přilákat širší veřejnost a připomenout význam zemědělství a půdy pro výživu lidstva.



Památník míru „Překujeme meče v rádlo“



S otočným pluhem reprezentoval naši republiku Michal Kužiel



Soutěžní traktor s pluhem Ing. Josefa Šťastného

Ing. Pavel Tersch, CSc.
doc. Ing. Adolf Rybka, CSc.
Česká zemědělská společnost z. s.

Společnost ČENES (Česká energetická společnost, z. s.) je odborný spolek působící v oblasti elektroenergetiky.

Zde jsou klíčové informace o její činnosti a zaměření:

1. Hlavní činnosti ČENES

Tvorba technických norem – ČENES se podílí na tvorbě a revizích tzv. Podnikových norem energetiky (PNE), které se týkají například:

- vnějších vlivů na zařízení přenosové a distribuční soustavy,
- revizí a kontrol elektrických zařízení
- obsluhy a práce na elektrických zařízeních.

Odborné semináře a školení – zaměřené na odbornou způsobilost v elektrotechnice, bezpečnost zařízení a práci na nich.

Poradenské středisko – poskytuje odborné poradenství členům i veřejnosti v oblasti elektroenergetiky.

Centrum technické normalizace – spolupracuje s Českou agenturou pro standardizaci (ČAS) na překladu a tvorbě technických norem.

2. Spolupráce

Domácí – spolupracuje s organizacemi jako ČSZE, ČSRES, ČAS a odbornými časopisy jako Elektroinstalatér a Elektro.

3. Sídlo a zázemí

Společnost má sídlo v budově ČSVTS v Praze 1 na Novotného lávce 5.

4. Další aktivity

Poskytuje nezávislá odborná stanoviska pro státní orgány a média.

V dubnu letošního roku proběhla valná hromada, kdy na období let 2025 – 2029 byli zvoleni do vedení Ing. Václav Gavlasz – předseda představenstva a p. Petr Dadák – místopředseda představenstva.

V letošním roce zajišťujeme revizi PNE 33 0000-6 a PNE 35 7000. Na 3. listopad tohoto roku připravujeme seminář týkající se modulárních jaderných zdrojů (Novotného lávka).

Kontaktní spojení v případě zájmu je:

e-mail: cenes@csvts.cz

webová stránka: <http://www.csvts.cz/cenes/>

Ing. Václav Gavlasz

předseda představenstva

Česká energetická společnost, z. s.

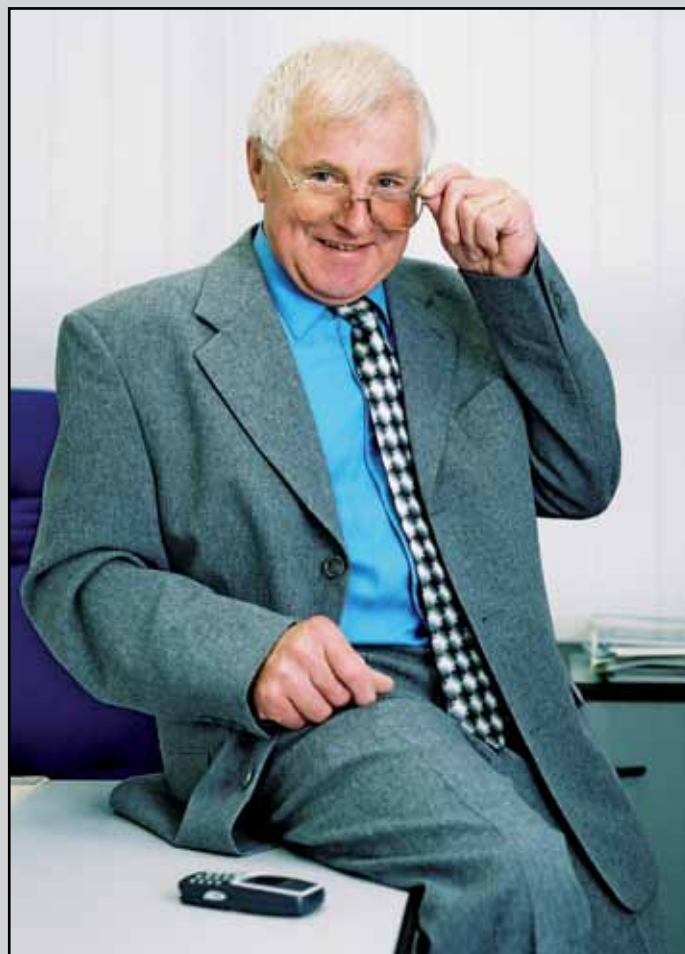
Vzpomínka na Ing. Václava Javorského

Dlouholetý člen České zemědělské společnosti z. s. Ing. Václav Javorský zemřel dne 4. 6. 2025 ve věku nedožitých 96 let. Česká zemědělská společnost z. s. byla jednou ze zakládajících společností Svazu a Ing. Javorský byl jedním z těch, kteří byli u těchto začátků.

Ing. Javorský se od prvopočátku aktivně podílel na organizaci široké palety odborných akcí pro zemědělskou veřejnost. Celý jeho úspěšný profesní život se točil kolem agronomie a zemědělských strojů. V 70. letech pracoval v podniku Agroplán, později v 80. letech byl ředitelem Státní zkušebny zemědělských a lesnických strojů v Praze 6 - Řepích a svůj profesní život zakončil v podniku Agrotec. Ing. Javorský se příležitostně angažoval v České zemědělské společnosti z. s. až do posledních chvil svého života.

Čest jeho památce.

doc. Ing. Adolf Rybka, CSc.
předseda
Česká zemědělská společnost, z. s.





BRANDING V ÉŘE AI

TÉŽ STREAMOVÁNO!

EVOLUCE ZNAČKY V DOBĚ INTELIGENTNÍCH TECHNOLOGIÍ

**Jak budovat značku, která uspěje v éře algoritmů
a lidských předsudků**

Kdy? 13. Listopadu 2025 09:00 – 16:00 / Registrace: 8:30

Kde? České vysoké učení technické v Praze

Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT
Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6, Dejvice,
PENTHOUSE, 10. patro

**Pořádá: Česká marketingová společnost & Klub učitelů marketingu
& Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT, partner akce**

Značky se mění rychleji než kdykoliv dříve. Pracujeme s umělou inteligencí, která nám pomáhá tvořit obsah, budovat imerzivní zákaznickou zkušenost a komunikovat 24/7 napříč všemi kanály.

**Jak si však udržet důvěru, autentičnost a konzistenci marketingového sdělení
v době, kdy se očekávání zákazníků neustále mění?**

Podzimní seminář České marketingové společnosti nabídne odpovědi spojující praxi a akademický pohled.

Tematické zaměření semináře

- AI a budoucnost branding: aktuální praxe a výzkumy
- Firemní kultura a employer branding: vliv interního firemního prostředí na značku
- Bezpečnost, důvěra a data: ochrana informací, osobních dat i reputace značky

Proč přijít?

Zjistíte, jak může značka růst v digitálním věku bez ztráty své identity, a odnesete si inspiraci pro vlastní praxi i strategii. Těšit se můžete na marketéry a specialisty HR z praxe, kteří společně s akademiky přinesou inspiraci, případové studie a nejnovější poznatky.



info@cms-cma.cz



www.cms-cma.cz



Program

SEMINÁŘE "BRANDING V ÉŘE AI"

8:30 – 9:00

Registrace účastníků

9:00 – 9:30

Slavnostní zahájení – Ing. Tomáš David, prezident ČMS

13.11.2025

STREAMOVÁNO!

9:15 – 9:30 Úvodní slovo – prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc., ředitelka MÚVS ČVUT

9:30 – 10:00

AI a bezpečnost značky: Důvěra jako klíčová hodnota v digitálním věku
Ing. Luděk Nezmar, MBA, Acresia Consulting

10:00 – 10:30

Od firemní kultury k zážitku: Employer Branding v éře AI
doc. Ing. Otakar Němec, CSc., Vysoká škola ekonomická

10:30 – 11:00

Coffee break

11:00 – 12:00

Branding ve vyhledávání v éře GEO: Jak AI mění pravidla hry pro značky
ve vyhledávačích
Ing. Jan Mareš, Ph.D., VŠE/agentura Lucky Brand
Ing. Ondřej Pešek, FEL ČVUT/agentura Lucky Brand

12:00 – 13:00

Oběd a networking

13:00 – 13:30

Značky v době polykrize
Ing. David Navrátil, Česká spořitelna, hlavní ekonom

13:30 – 14:00

Klientská komunikace a AI: Dnes si rozumíme lépe!
Martin Hajný, Raiffeisenbank, AI CoE (Centre of Expertise)

14:00 – 14:30

Letiště jako značka a vstupní brána do země v éře AI
Ing. Jiří Kraus, Letiště Praha, místopředseda představenstva

14:30 – 15:00

Coffee break

15:00 – 15:30

AI-edutainment: Když se učení stává součástí značky
PhDr. Ladislava Knirová, Ph.D., MBA, Anglo-American University & ČVUT MÚVS

15:30 – 16:00

Slavnostní připítek SAMURAI a zakončení semináře

Partneři akce:



ČESKÝ INSTITUT
INFORMATIKY
ROBOTIKY
A KYBERNETIKY
ČVUT V PRAZE



KLUB
UČITELŮ
MARKETINGU



DŮM TECHNIKY ČESKÉ BUDĚJOVICE spol. s r.o.

Odborná činnost – II. pololetí 2025

Přípravy na podzimní nabídku vzdělávacích akcí pořádaných Domem techniky jsme zahájili již v průběhu léta.

Zaměřili jsme se jak na tradiční akce, které dlouhodobě patří mezi žádané a navštěvované, tak na akce, které pořádáme periodicky. Patří sem například Základní kurz interních auditorů, školení Metrologie v praxi, seminář „Evropský den kvality“, který pořádáme ve spolupráci s ČSJ, z. s. – RC České Budějovice, školení odborné způsobilosti v elektrotechnice dle zákona č. 250/2021 Sb., periodické školení řidičů skupin B a C, školení BOZP a PO (základní i periodické) apod.

Naplno probíhají přípravy 29. ročníku konference PO Červený kohout 2026, která se bude konat ve dnech 24.–25. 3. 2026 v Clarion Congress Hotelu v Českých Budějovicích. Konferenci pořádáme ve spolupráci s HZS Jihočeského kraje, který je jejím odborným garantem.

Záštitu nad konferencí přijal náměstek generálního ředitele HZS ČR brig. gen. Ing. Daniel Miklós, MPA, a primátorka statutárního města České Budějovice doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová.

Program konference je zaměřen na opatření při předcházení požárů, na oblast požární bezpečnosti staveb, bezpečné provozování staveb, ale i na hašení požárů a s tím související organizaci jednotek požární ochrany a další opatření. Přednášky jsou směřovány do praktické roviny, aby posluchači mohli nové znalosti použít ve své

praxi. Cílem jednání je omezení vzniku požárů, popř. snižování škod jimi způsobených.

Kromě odborného programu nebude následující ročník ochuzen ani o doprovodný program ve formě praktických ukázek. V současné době jednáme o ukázce implementace „chytrých oděvů“ při zásahu hasičů – monitorovaných zásahových obleků, dále o využití dronů při zásahu hasičů, hašení elektrického rozvaděče nebo o vystavení nejmodernější techniky zasahující při požárech (např. prostřednictvím bezpilotního termovizního monitoringu).

Po prázdninové odmlce probíhá výuka v akreditovaných vzdělávacích programech. Realizujeme kurzy Obsluhy elektro a motovezíků.



RK Obsluha VZV- předávání osvědčení



Zateplení střešní konstrukce, DT U Výstaviště



Rekvalifikační kurz

Zájem mezi veřejností je o rekvalifikační kurzy z péče o tělo – pedikérka, manikérka a masér.

V návaznosti na tyto kurzy plánujeme uskutečnit pro absolventy i odbornou veřejnost víkendové kurzy reflexní masáže plosky nohy I. a II. stupně.

Všechny akreditované kurzy pořádáme v úzké spolupráci s Úřadem práce Jihočeského kraje, a to formou „zabezpečované“ nebo „zvolené rekvalifikace“.

Péče o budovy DT

Dům techniky České Budějovice má ve správě dva objekty. Kromě pravidelné údržby (opravy, úpravy přilehlých prostranství, revize apod.) jsme na začátku října v budově U Výstaviště provedli odbornou firmou zateplení stropní konstrukce domu foukaným minerálním čedičovým vláknem. Akce byla financována v plné výši z prostředků ČSVTS.

Chtěla bych touto cestou poděkovat Svazu za uvolnění finančních prostředků a za rychlou a výbornou spolupráci!

Martina Marková

jednatelka Domu techniky České Budějovice spol. s r.o.
www.dumtechnikycb.cz



ČK 2026

DTO CZ, s.r.o. (DŘÍVE DŮM TECHNIKY OSTRAVA)

DTO CZ – vzdělávání jak má být

Gerontologické dny Ostrava 2025: ojedinělý projekt v ČR

Ve dnech 15.–16. října 2025 se v Domě kultury Poklad v Ostravě uskutečnil 28. ročník kongresu Gerontologické dny Ostrava (GDO) – největší odborné události svého druhu v České republice. Pod vedením vzdělávací a poradenské společnosti DTO CZ, s. r. o. se letos setkala téměř 500 účastníků – lékařů, sester, sociálních pracovníků, manažerů, akademiků i studentů, aby společně diskutovali o kvalitě života seniorů, o výzvách stárnutí populace a o možnostech propojení zdravotní a sociální péče.

Kongres se konal s podporou statutárního města Ostravy a pod záštitou náměstka primátora Ing. Zbyňka

Pražáka, Ph.D., který ve svém úvodním projevu zdůraznil význam mezigenerační solidarity a úcty k seniorům jako základních pilířů soudržné společnosti.

V rámci kongresu probíhala i řada doprovodných programů – konference o řízení kvality ve zdravotnictví a konference pro studenty, dále workshopy, výstava, udílení Cen osobnostem i organizacím.

Odbornost, empatie a inspirace

První den byl zaměřen především na medicínská témata – účastníci si vyslechli například prof. MUDr. Pavla Ševčíka, CSc., který otevřel diskuzi na téma asistované smrti, nebo přednášky o léčbě bolestí kloubů, prevenci neurodegenerativních onemocnění a paliativní péči.



Druhý den pak přinesl pohled na sociální a etické aspekty péče, včetně vystoupení děkana Lékařské fakulty OU doc. MUDr. Rastislava Maďara, Ph.D., MBA, FRCPS, a závěrečné inspirativní přednášky Mgr. et Mgr. Marka Orko Váchy, Ph.D., který posluchače provedl úvahami o etice péče nejen o seniory, ale i o pečující.

Součástí kongresu byla i doprovodná výstava 15 firem z oblasti zdravotní a sociální péče, interaktivní workshopy, měření zdravotních ukazatelů pro veřejnost a tradiční výtvarná soutěž seniorů „Domov plný života“,

kteřá letos přinesla více než 75 originálních děl z celé republiky. Téma „Zahrada snů“ proměnilo foyer kulturního domu v místo plné barev, radosti a lidských příběhů.

Udělení Národní ceny za mimořádný přínos v gerontologii

Jedním z vrcholů letošního ročníku bylo slavnostní udělení Ceny za mimořádný přínos v oboru gerontologie, které proběhlo v rámci zahájení kongresu. Toto ocenění, jehož garantem a vyhlašovatelem je DTO CZ, má v České republice charakter národní ceny. Je jedinou oficiálně ustavenou platformou, která systematicky oceňuje osobnosti významně ovlivňující kvalitu života seniorů – ať už v oblasti medicíny, ošetrovatelství, sociálních služeb či osvěty.

Cena vznikla v roce 2002 a jejím cílem je vyjádřit veřejné poděkování a společenské uznání těm, kteří posouvají hranice oboru gerontologie a inspirují ostatní svou odborností i lidskostí. Každoročně ji uděluje hodnotící výbor složený z odborníků napříč zdravotní a sociální sférou.



Letošními laureáty se stali:

- Ing. Bc. Magda Mertová, ředitelka Domova Čujkovova v Ostravě – za mimořádný přínos v rozvoji individualizované péče o seniory a osoby se zdravotním postižením,
- MUDr. Ivana Doležalová, MBA, primářka lůžek následné péče a jednatelka Nemocnice sv. Alžběty Na Slupi v Praze – za celoživotní nasazení a inovace v geriatrické péči,
- MUDr. Milan Kaifosz (in memoriam) – za dlouholetý a zásadní přínos k rozvoji geriatry v Moravskoslezském kraji.

Slavnostní atmosféru předání umocnila projekce, fanfára i potlesk sálu. Ceny předávali zástupci města Ostravy a hodnotícího výboru. Jak uvedla předsedkyně jury Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.: *„Tato cena není jen o ocenění jednotlivců, ale o vyjádření úcty všem, kteří denně pečují o starší generaci s respektem, profesionalitou a srdcem“.*

Místo, kde se propojuje odbornost i lidskost

Kongres Gerontologické dny Ostrava je nejen odbornou událostí, ale také společenským setkáním lidí, kteří

sdílejí stejné poslání – pomáhat druhým žít důstojně a kvalitně.

Jak shrnula projektová manažerka Eva Gdulová: *„Každý rok zde vznikají nové myšlenky, spolupráce i přátelství. Věřím, že letošní ročník byl pro všechny inspirací – odbornou i lidskou.“*

Gerontologické dny Ostrava 2025 potvrdily, že Ostrava je nejen industriálním, ale také humanitním a vzdělávacím centrem, které propojuje medicínu, sociální péči a vzdělávání.

A DTO CZ v tomto kontextu dlouhodobě sehrává roli organizátora, moderátora i inovátora – společnosti, která rozvíjí odborné komunity, přináší kvalitní vzdělávání a formuje kulturu respektu k životu ve všech jeho fázích.

DTO CZ také nabízí kurzy a školení

V nabídce vzdělávacích akcí pro rok 2026 je připravena řada kurzů a školení z různých oblastí a všech možných témat. Od měkkých dovedností po tvrdé (profesní).



Kurzy lze absolvovat prezenčně, online nebo hybridně, jako otevřené v DTO CZ nebo přímo v organizaci na zakázku. Podrobně se lze s nabídkou seznámit na webových stránkách www.dtocz.cz. Dále uvádíme jen rámcový přehled.

Kvalita a automotive

Audity QMS, EMS, BOZP, ISMS, IATF, CSR

Štíhlá výroba, procesy, projekty

Ekologie, EMS, ESG, BOZP

Metrologie

Logistika, nákup, skladování

Účetnictví, daně mzdy

Lidské zdroje a personalistika

Soft skills

Rekvalifikace

Kosmetika, manikúra, pedikúra, masáže

Sociální služby a zdravotnictví

Vyhrazená techn. zařízení a technické profese

Radiační ochrana, ionizující záření

Facility management

Plasty - výroba a zpracování

Školení mistrů

Technik diagnostik - tribodiagnostik

Technik diagnostik - termografie

Technik diagnostik - montážních a optických měření

Technik diagnostik - diagnostik elektrických zařízení

Dále realizuje DTO CZ **kvalifikační zkoušky** osob dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (tzv. provádění zkoušek profesních kvalifikací) a vydává celorepublikově platná osvědčení. DTO CZ je držitelem autorizací s pravomocí provádět zkoušky pro:

- Auditor systémů řízení (kód profesní kvalifikace 62-004-T)
- Kontrolor kvality (kód profesní kvalifikace 62-003-M)
- Manažer kvality (kód profesní kvalifikace 66-001-T)
- Technik kvality (kód profesní kvalifikace 62-002-R)
- Personalista (kód profesní kvalifikace 62-007-N)
- Podnikový ekolog (kód profesní kvalifikace 16-012-T)
- Kosmetička (kód profesní kvalifikace 69-030-M)
- Sportovní masáž (kód profesní kvalifikace 69-037-M)
- Manikérka a nehtová designérka (kód profesní kvalifikace 69-024-H)
- Pedikérka a nehtová designérka (kód profesní kvalifikace 69-025-H)

Personální certifikace a kvalifikační zkoušky

Vedle školení a kurzů nabízí DTO CZ také služby certifikačního orgánu ACM DTO CZ v oblasti **personální certifikace** pro tyto akreditované obory a funkce:

Manažer systému BOZP

Auditor systému BOZP

Manažer EMS

Auditor EMS

Manažer kvality

Auditor kvality

Manažer kreativity a inovací

Specialista vibrační diagnostiky

Ing. Alan Vápeníček, CSc.

jednatel DTO CZ, s.r.o. Ostrava

www.dtocz.cz

DŮM TECHNIKY PARDUBICE spol. s r.o.

Významné vzdělávací aktivity v roce 2025

Dům techniky Pardubice během roku 2025 pokračoval v realizaci školení odborných technických profesí. V kurzech odborné způsobilosti byli proškoleni strojníci stavebních strojů, elektrikáři, lešenáři, jeřábníci a vazači břemen. Konaly se kurzy obsluhy pil a křovinořezů, obsluhy vysokozdvizných vozíků a kurzy práce ve výškách.

Ze zkušeností domu techniky je zřejmé, že firmy dávají stále častěji přednost školení ve vlastních prostorách. Přímo na místě u klientů bylo letos realizováno již 67 % všech kurzů, což potvrzuje trend organizace vzdělávání přímo do pracovního prostředí. Firmy tento způsob školení preferovaly zejména kvůli úspoře času, menším organizačním nárokům, možnosti přizpůsobit obsah školení jejich konkrétním potřebám či možnost okamžitě uplatnit poznatky v praxi.

Kromě výše popsaných odborných technických kurzů Dům techniky Pardubice spol. s r.o. připravil i další významné akce: například již 36. ročník konference **Dny**

svařovací techniky 2025. Jednalo se o tradiční setkání odborníků ve svařování, které proběhlo koncem května 2025 v příjemném prostředí hotelu Studánka u Rychnova nad Kněžnou. Organizační zajištění bylo v režii Domu techniky Pardubice, odbornou část konference garantovala společnost ESAB Vamberk, s. r. o., člen mezinárodního koncernu ESAB.

Konference, která se koná každé dva roky, je jedním z nejvýznamnějších setkání svářečských odborníků, technologů, pedagogů a zástupců průmyslu. Od svého vzniku v roce 1956 si konference Dny svařovací techniky udržuje vysokou odbornou úroveň a přispívá k rozvoji svářečského oboru v České republice. Letošního ročníku se zúčastnilo 165 osob, z toho 25 přednášejících z univerzit, průmyslových podniků i specializovaných institucí.

Program konference nabídl řadu aktuálních odborných příspěvků, zaměřených na nové trendy ve svařování a dělení materiálů, inovace v oblasti konstrukčních materiálů, automatizaci svařovacích procesů i změny v plat-





ných normách. Tradičně nechyběly ani prezentace věnované průmyslové praxi. Součástí odborného programu byla i soutěž svářečů, kde si účastníci mohli porovnat své teoretické znalosti z oblasti svařování. Příjemným bonusem celé akce byl i večerní kulturní program a neformální společenská setkání s výměnou zkušeností. Závěrečný den konference byl věnován exkurzi do výrobních závodů společnosti ESAB Vamberk, s r. o.

Po ukončení akce bylo zpracováno hodnocení na základě anonymního dotazníkového šetření, ze kterého vyplynuly velmi pozitivní reakce. Hodnotila se odborná úroveň konference, její organizace, odborný, doprovodný program a exkurze, úroveň ubytování a stravování a zájem o účast na dalším ročníku konference, o kterou projevilo zájem 95 % zúčastněných.

Další, neméně významnou akcí, bylo setkání zdravotnického personálu na odborné konferenci SESTRA 2025. Již 9. ročník se uskutečnil v prostorách Domu techniky Pardubice spol. s r.o. - letos na téma „Péče, která mění stárnutí – role sestry v podpoře zdraví seniorů aneb Jak zdravě stárnout – od prevence k léčbě a empatii“.

Úvodní blok, který se zabýval první pomocí ve specifických situacích, byl věnován zásadám první pomoci při masivním krvácení, popáleninách, vdechnutí cizího předmětu a stavům v bezvědomí. Hlavní část programu se týkala významu prevence a podpory zdravého životního stylu u seniorů, posilování jejich soběstačnosti, udržování duševní pohody a uplatňování empatického přístupu v ošetrovatelské péči. Dále byla řešena problematika prevence pádů, které ve značném množství případů vedou ke ztrátě soběstačnosti seniorů a následnému snížení kvality jejich života jak po stránce fyzické, tak psychosociální.

Konference SESTRA 2025 přinesla řadu inspirací i praktických doporučení pro každodenní práci zdravotníků a sociálních pracovníků.

Ing. Lenka Černá

jednatelka Domu techniky Pardubice spol. s r.o.
www.dtpce.cz

DŮM TECHNIKY PLZEŇ spol. s r.o.

Odborná činnost

Dům techniky Plzeň zajišťoval své vzdělávací činnosti v souladu s plánem odborných akcí. Cílem je podporovat profesní růst, zvyšovat konkurenceschopnost a pružně reagovat na aktuální trendy na trhu práce. Velkou roli sehrála spolupráce s řadou významných partnerů z veřejného, soukromého i neziskového sektoru. Spolupráce s místními firmami nám pomohla vyvinout kurzy přímo

reagující na potřeby pracovního trhu, ať už v oblasti technologií, komunikace nebo manažerských dovedností. Nabídka vzdělávacích akcí byla zaměřena především na technické profese (tepelné zpracování materiálu, čtení výkresové dokumentace, interní auditor kvality, BOZP, požární ochrana a metrologie), IT dovednosti a obsluha VZV. Zvláštní pozornost věnujeme kvalifikačnímu vzdělávání, včetně zkoušek.

V období 1. - 9./2025 se v odborné činnosti uskutečnilo celkem 69 odborných akcí. Z toho: 36 kurzů a školení prezenční formou, 10 rekvalifikačních kurzů pro úřady práce, 15 zakázkových akcí pro firmy a společnosti a 8 zkoušek podle zákona č. 309/2006 Sb., a zákona č. 250/2021 Sb. .

Rekvalifikační kurzy:

Výběrová řízení na dodavatele rekvalifikačních kurzů v plzeňském regionu ze strany úřadu práce v r. 2025 vypsána nebyla. Dům techniky zatím využívá tzv. zvolené rekvalifikace a programu „Jsem v kurzu“. Program **Jsem v kurzu** od Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) a Úřadu práce ČR je určen pro širokou veřejnost, která má zájem o další vzdělávání nebo rekvalifikaci, zejména v oblasti digitálních dovedností IT a AI. Program je určen pro každého, kdo se chce vzdělávat, aby zlepšil své postavení na trhu práce. Patří sem:

- **zaměstnanci**,
- **osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)**,
- **nezaměstnaní** (uchazeči i zájemci o zaměstnání v evidenci úřadu práce),
- **studenti** (včetně vysokoškolských studentů),
- **rodiče na rodičovské dovolené**,
- **senioři**,
- osoby, které jsou **ekonomicky neaktivní** a chtějí se vrátit na trh práce.

Nezáleží na stávajícím vzdělání ani na délce doby na trhu práce. Důležité je, aby uchazeči měli **zájem** se vzdělávat a zlepšit si tak své uplatnění. Program „Jsem v kurzu“ umožňuje získat příspěvek na kurz až do výše **50 000 Kč** (maximální celková částka za období 3 let). Přihláška se podává **online** prostřednictvím portálu Úřadu práce ČR/MPSV ČR pomocí **osobní datové schránky** nebo **identity občana** (např. bankovní identita). **Zvolená rekvalifikace**: podle ustanovení § 109a zákona o zaměstnanosti si může uchazeč/zájemce o zaměstnání zabezpečit rekvalifikaci sám. Za tím účelem si volí:

- a) druh pracovní činnosti, na kterou se chce rekvalifikovat
- b) rekvalifikační zařízení, které má rekvalifikaci provést.

V rámci zvolených rekvalifikací a programu „Jsem v kurzu“ realizoval dům techniky kurzy: Obsluha VZV, Asistent/ka, Personalista/ka, Technik/technička BOZP a osoba odborně způsobilá v požární ochraně/Technik v PO.

Projektová činnost:

Společnosti projevují zájem o vzdělávání svých zaměstnanců z operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+).

Operační program Zaměstnanost plus (OPZ+) je jedním z dotačních programů v Česku pro období 2021 - 2027. Do OPZ+ plynou finance z Evropského sociálního fondu plus (ESF+). Díky němu může podporovat projekty, které mají pozitivní dopad na zaměstnanost a sociální integraci. Ve společnostech, které dotace z tohoto programu získaly se uskutečnily technické kurzy: čtení výkresové dokumentace, metrologie v systémech kvality, tepelné zpracování materiálu a IT. Projekty pomáhají zaměstnancům i zaměstnavatelům přizpůsobit se změnám, zvyšovat sebevědomí při práci s novými technologiemi, přecházet na nové způsoby práce v dané profesi, zvládat kariérní změny, nebo také na osobnostní rozvoj, motivaci ke změnám nebo posilování významu celoživotního učení.

Od začátku tohoto roku se dům techniky zapojil do projektu úřadu práce „Vzdělávání pro mladé“. Zájem je o rekvalifikační kurzy: počítačová gramotnost, základy podnikání, asistent/ka, obsluha VZV, personalista/ka a Technik BOZP. Některé rekvalifikační kurzy již byly realizovány.

Spolupráce s firmami a institucemi:

Dům techniky Plzeň navázal či rozšířil spolupráci s několika firmami, mezi nimiž byly např.: Possehl Electronics s. r. o., Žatecká teplárenská a. s., JE Temelín, Senco Příbram, Panasonic Plzeň, Lear Corporation, Maurice Ward, Mol Logistics.

Závěr:

Dům techniky Plzeň potvrdil svou roli významného regionálního vzdělávacího zařízení. Díky kvalitní lektorské základně, pružné reakci na potřeby trhu a dobré spolupráci s firmami se podařilo úspěšně realizovat plánované aktivity a zároveň připravit půdu pro další rozvoj v roce 2026.

Ing. Jiří Vavříčka

jednatel Domu techniky Plzeň spol. s r.o.
www.dtplzen.cz

Foto z odborné činnosti Domu techniky Plzeň spol. s r.o.



Seminář Nakládání s odpady



Kurz OZO v PO/Technik PO



Kurz IT



Kurz Skladník



Školení Obsluha VZV v provozu



Zkouška podle zákona č. 309/2006 Sb.

VÝROČÍ ZALOŽENÍ ZNÁMÉHO OBJEKTU ČESKÉ REPUBLIKY A JEHO ZAŘAZENÍ NA SEZNAM UNESCO

Tímto objektem je Průhonický park známý i v zahraničí, především díky činnosti výzkumných ústavů, které zde sídlí. V roce 2025 jsme si připomenuli 15 let od zařazení Průhonického parku na Seznam UNESCO a 140 let od jeho založení.



Pohlednice ke 140 letům

Historie parku se odvíjí od r. 1885, kdy průhonické panství vlastnil Arnošt Emanuel Silva-Tarouca, díky sňatku s Marií Antoníí Gabrielou Nosticz-Rhineck. Vlivem finančních obtíží, do kterých se však dostal v důsledku nákladů vkládaných do rozvoje tohoto objektu, prodal A.E. Silva-Tarouca celé průhonické panství v r. 1927 československému státu a správu převzaly Státní pokusné objekty zemědělské (později Výzkumný ústav okrasného zahradnictví), zaměřené na zahradnický, sadovnický a krajinářský výzkum. V r. 1963 přešel Průhonický park do tehdejší Československé akademie věd (ČSAV), zprvu jako samostatná instituce, později byl zařazen do Botanického ústavu ČSAV.

Po r. 1990, kdy se začaly rozvíjet podnikatelské aktivity, nejevila se budoucnost parku s ohledem na jeho původní poslání příliš optimistická. Zrodila se proto myšlenka na zajištění způsobu jeho ochrany a zvážena byla možnost jeho zařazení na seznam světového dědictví UNESCO (což znamenalo jistou mezinárodní ochranu, i když bez finančních dotací). První snahy o zařazení započaly již na počátku r. 1993 (Milena Roudná, tehdy pracovnice Botanického ústavu ČSAV), a to přímo jed-

náním na ústředí UNESCO v Paříži. Již zde padl návrh představitelky UNESCO, později realizovaný, aby byl Průhonický park připojen k tehdy navrhovanému zařazení historického jádra Prahy, jednomu ze tří prvních objektů ČR zařazených na seznam UNESCO v r. 1992 (spolu s historickým jádrem Telče a historickým jádrem Českého Krumlova). S tímto záměrem byli následně seznámeni zástupci hlavních institucí v ČR – Ministerstva kultury, architektů předkládajících návrh na historické jádro Prahy, Akademie věd ČR a samozřejmě vedení Botanického ústavu. Vypracován byl i první návrh. Celý proces byl završen až po letech díky úsilí Ing. Zdeňka Nováka, oficiálně spolupracujícího s kanceláří UNESCO. Ten při návštěvě zástupců této mezinárodní organizace v Praze (spory o výstavbu výškových budov na Pankráci), připomněl záměr na zařazení Průhonického parku a seznámil komisi s lokalizací objektu. Ke konečnému zařazení Průhonického parku na Seznam UNESCO došlo v r. 2010 – připojen byl k historickému jádru Prahy. Prezentován je následovně, včetně popisu ohrožení a potřebných opatření.

The Průhonice Park (the area of 211.42 ha) was founded in the year 1885 by the Count Arnošt Emanuel Silva-Tarouca. The result of his lifelong work is an original masterpiece of garden landscape architecture of worldwide importance. The park uses advantage of the miscellaneous valley of the Botič Stream and the unique combination of native and introduced exotic tree species. The Průhonice Park became in the time of its foundation the entrance gate to Bohemia (as well as to the whole Europe) for newly introduced plants. An integral part of the park is also a Neo-Renaissance country house. In the area there is also a small medieval church of the Nativity of the Virgin Mary.

The integrity of the Historic Centre of Prague is threatened by the pressure of the developers wishing to build oversized new buildings in the historic centre and its buffer zone. For this reason, the height and volume of new buildings must be reviewed by competent authorities. The integrity of the Historic Centre of Prague is also threatened by an increasing development pressure on the roofscape and it might have a negative impact

on the visual integrity of the city which has remained well-preserved so far. The integrity of the Průhonice Park is threatened by the pressure of urban development in its buffer zone. This fact is provoked by the location of Průhonice close to the capital city.

The Průhonice Park is of high authenticity concerning at its present form and appearance closely reflect an example of a uniquely preserved landscape park with its original combination of native and introduced tree species. This assertion is proved by the comparison of the present form with historical plans and other documents. The Průhonice Park is managed by the Botanical Institute of the Academy of Sciences of the Czech Republic which is responsible for the maintenance, functioning and development of the Park. In this case, it is the regional authority of Central Bohemia which is responsible for state heritage preservation.

K výročí založení a zařazení na Seznam UNESCO se konala v Průhonicích **Mezinárodní konference pod názvem "Průhonický park v proměnách času"**, ve dnech 21. – 22. května 2025. První den byl věnován vyžádaným prezentacím, druhý pak exkurzi po parku a sbírkové zahradě na Chotobuzi.

Při slavnostním zahájení vystoupili zástupci Akademie věd ČR, Ministerstva kultury, Středočeského kraje a Botanického ústavu AV ČR. Slavnostního zahájení se zúčastnila též zástupkyně rodu Tarouců s krátkým vystoupením. Ze zahraničních odborníků vystoupil dále Dipl. Ing. Holger Daetz, Nadace Fust Puckler-Park Bad Muskau a Prof. Dr. Marcus Kohler, Technische Universität Dresden. Konference byla zaměřena téměř výhradně na zahradní architekturu a Průhonický park po r. 1992, kromě přednášky „Průhonický park mezi léty 1927 – 1962“ z pohledu spíše historického (Šantrůčková M., Baroš A.) či "Průhonický park v německých zahradních časopisech v období 1900 – 1945" (Kohler M.). Z dalších zahradních objektů byl prezentován zámecký park v Čechách pod Kosířem (Šrek R., Váňa M.), Lednický park a Lednicko-Valtický areál (Zámečník R.) a Park Muskau (Daetz H.).

Některé úvodní přednášky obecně zaměřené se týkaly zahradního umění v kontextu dějin, památek zahradního umění jako součást světového dědictví či jako součást českého národního dědictví. Na závěr byly prezentovány



Začátek exkurze na nádvoří zámku



Pohled na ústřední partii první části parku



Sbírkový na pěstitelské zahradě Chotobuz

některé projekty a dotace a návrh plánu péče pro další období parku. Dle zvolených témat byli voleni přednášející, tj. především zástupci Zahradnické fakulty MENDELU, Lednice, Národního zemědělského muzea, Národního památkového ústavu, Výzkumného ústavu pro krajinu, v úvodní části též zástupkyně Mezinárodního vědeckého výboru ICOMOS (historické zahrady a parky). Průběh dějin Průhonického parku v proměnách času se poněkud vytratil, jakož i vývoj snah o zařazení na Seznam světového dědictví UNESCO. Ten byl připomenut v jediném diskusním příspěvku na závěr konference (M. Roudná), společně se vzpomínkou a vyslovením poděkování všem, kteří se v historii 140 let zasloužili o údržbu a rozvoj parku. Takováto uznání a připomínky se však v dnešní době poněkud vytrácí.

Následující den byl věnován exkurzi po první části parku v okolí zámku (vedoucí Jiří Burda). Účastníci byli krátce seznámeni s historií objektu na nádvoří a poté zejména s nákladnými rekonstrukcemi provedenými v posledním období (v hodnotě milionů, úpravy před r. 1992 v hodnotě tisíců korun). Další část pokračovala na sbírkové zahradě Chotobuz. Vedoucí RNDr. Pavel Sekerka připomenul zakladatele sbírek prof. Pravdomila Svobodu a jeho pokračovatele doc. Jaroslava Hofmana a dodnes působícího autora některých specializovaných sbírek Milana Blažka, prom. biologa. Předvedeny byly hlavní sbírky a projekty na záchranu ohrožených druhů. V odpoledních hodinách pak navázala samostatná akce – připomenutí Mezinárodního dne botanických zahrad / Mezinárodního dne biologické rozmanitosti.

Ing. Milena Roudná, CSc.

Český spolek pro péči o životní prostředí

Foto (M. Roudná)

KYTVICE – MÍSTO ODPOČINKU NEBO PRÁCE rekreační a školicí prostory ČSVTS



ČSVTS nabízí rekreační a školicí prostory v malebné vesničce Kytlice v CHKO Lužické hory a na okraji národního parku České Švýcarsko.

Rekreační a školicí zařízení je po úplné rekonstrukci a poskytuje ubytování v pěti plně vybavených apartmánech pro 3–4 osoby. Školicí místnost se dá v případě potřeby také využít pro ubytování až 7 osob.

K dispozici jsou garáže, které se dají použít také k uskladnění jízdních kol v případě aktivních dovolených. Kromě turistiky a cykloturistiky v CHKO Lužické hory a v nedalekém Českosaském Švýcarsku, poskytuje sportovní vyžití i blízká obec Jiřetín pod Jedlovou (plážový volejbal, nohejbal, fotbal, tenis, minigolf, venkovní bazén, v zimě lyžařské trasy), a to vše obklopené lesy a zvlněnou krajinou. Kouzelná je i jízda místní lokálkou. Kytlice se proslavila koncentrací chalupářů z řad známých osobností především z oblasti kultury. Pohádkově malebné prostředí v horách sopečného původu, udržované roubenky, jezírko s vodníkem, koně, lesní divadlo, říčka Kamenice, to vše vytváří pohodu, dodává klid a dává možnost na chvíli zvolnit tempo nebo se plně soustředit... Hospůdka vzdálená asi 200 m s dobrým jídlem a rodinnou atmosférou podtrhuje hezké chvíle strávené v Kytlici.

CENY PRONÁJMU

červenec - srpen

870 Kč včetně DPH za apartmán a noc
ostatní měsíce

720 Kč včetně DPH za apartmán a noc

V případě požadavku na dobíjení auta na elektrický (hybridní) pohon činí poplatek 1 000 Kč za každé nabití.



ZPRAVODAJ ČSVTS

Elektronický zpravodaj zdarma je umístěn na webových stránkách
<http://zpravodaj.csvts.cz>

Vychází 2 x ročně, v květnu a listopadu.

Zpravodaj ČSVTS je rozeslán spolkům ČSVTS a domům techniky, jejich členům a partnerům, výzkumným a výrobním podnikům, institucím terciárního vzdělávání, státní správě a zaregistrovaným odběratelům.

Noví odběratelé se mohou k odebírání Zpravodaje ČSVTS zaregistrovat na
<http://zpravodaj.csvts.cz>

Za věcný obsah příspěvků odpovídají autoři.
Text neprošel jazykovou kontrolou.

Titul: Zpravodaj ČSVTS č. 58
Redakční rada: Ing. Vladimír Poříz, prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.
Redaktorka: Ing. Zora Vidovencová
Grafické zpracování: Rudolf Kresa pro inPrint s.r.o.
Adresa redakce: ČSVTS, Novotného lávka 5, 110 00 Praha 1, www.csvts.cz
email: zpravodaj@csvts.cz
tištěná verze
ISSN 3029-8016
Online verze
ISSN 3029-8024



WORLD ENGINEERING DAY

FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT

